

Sør-Aurdal kommune

Årsmelding og regnskap 2011

INNHALDSFORTEGNELSE:

RÅDMANNENS HOVEDKOMMENTARER	3
HOVEDUTFORDRINGER.....	3
TJENESTEPRODUKSJON.....	3
NØKKELTALL, BEFOLKNINGSENDINGER.....	4
PERSONALFORVALTNING.....	4
GENERELT	4
DRIFT	5
OVERORDNET PERSONALFORVALTNING.....	5
OPPGAVER OG UTFORDRINGER PÅ PERSONALOMRÅDET.....	8
ØKONOMI	9
SENTRALADMINISTRASJONEN.....	14
TJENESTESTEDER	23
ÅRSRAPPORT 2011 FOR NAV VALDRES	46
KOMMUNENS FINANSFORVALTNING	52
GENERELT/MÅLSETTING	52
FINANSPORTEFØLJENS SAMMENSETNING	52
LÅNEPORTEFØLJEN.....	52
PLASSERINGSPORTEFØLJEN	53

RÅDMANNENS HOVEDKOMMENTARER

HOVEDUTFORDRINGER.

Arbeidet med tilpasning av tjenestetilbudet og driftsnivået til de økonomiske rammene som er lagt til grunn i driftstilpasningen har vært utfordrende, og det har avstedkommet vanskelige prioriteringer. Samtlige tjenesteområder fikk i utgangspunktet reduserte rammer for 2011.

Det har vært holdt ledig fem sykehjemsplasser, hjemmehjelpstjenesten har videreført et redusert tilbud.

Innføring av styringssystem

Sør-Aurdal kommune har innført nytt styrings- og rapporteringssystem i løpet av året. Med den hensikt å :

- jobbe systematisk med kvaliteten på kommunale tjenester
- ha fokus på tilfredsheten blant brukere og medarbeidere
- trygge politisk og administrativ styring
- sikre mer effektiv bruk av ressursene

Det er utarbeidet målekart (styringskort) for de ulike tjenestene.

Det benyttes standardiserte bruker- og medarbeiderundersøkelser utarbeidet av KS og kvalitetsnettverket bedrekommune.no. Ved å benytte seg av disse standardiserte undersøkelsene kan Sør-Aurdal sammenlignes med andre kommuner og med seg selv ved å følge utviklingen fra år til år.

Det ble gjennomført 3 brukerundersøkelser i 2011, ved sykehjemmet, fysioterapitjenesten og i barnehagene.

Det ble gjennomført medarbeiderundersøkelse for samtlige ansatte i Sør-Aurdal kommune. Hvert tjenested utarbeider egne handlingsplaner for tiltak.

Det er utarbeidet en langsiktig, strategisk kompetanseplan for helse- og omsorgstjenestene.

I 2011 ble det nedsatt 5 regionale prosjektgrupper i forbindelse med samhandlingsreformen.

TJENESTEPRODUKSJON.

- Alle som har hatt behov for avlastning, lang – og korttidsplass ved sykehjemmet har fått det
- Det er utarbeidet en langsiktig, strategisk kompetanseplan for helse- og omsorgstjenestene.
- Høyt antall besøk til brukerne i hjemmetjenesten
- Miljøarbeidertjenesten opplevde det vanskelig å få tak i personer til stillinger og personer med rett kompetanse, personalet er fleksible og tjenestene som ytes er av god kvalitet.
- Det gjennomføres mange og ulike prosjekter i skolene, ulike aktiviteter, faglige opplegg og bruk av naturen i undervisningen.
- Full barnehagedekning, de som ønsker får plass i kommunen.
- I gangsett et såkalt Energisparekontrakt i samarbeid med Nord-Aurdal og Vestre Slidre. Dette året er det valgt leverandør, som garanterer å spare tilsvarende det kommunen investerer i ENØK tiltak
- I gangsett fornying og forarbeider ved renseanlegget på Bagn.
- Planlegging av / forprosjekt på 8 tilrettelagte boliger ”Synneisbakkin”.
- Kommunedelplanen for E16 Bagn – Bjørge ble vedtatt i 2011.
- Gjennomføring av medarbeider- og brukerundersøkelser

- Tot. sykefravær i kommunen var i 2011 på 8,4%, mot 8,2 % i 2010.

NØKKELTALL, BEFOLKNINGSENDNINGER.

- Innbyggertallet gikk ned med 0,32 % i 2011. Antall innbyggere i Sør-Aurdal pr. 1/1-12 var 3.154.
- Arbeidsledigheten pr. desember 2011 var på 1,2%.

Ar	Folke- mengde 1. januar	Levende- fødte	Døde	Fødsels- oversk.	Inn- flytting	Ut-flytting	Netto- flytting	Folke- tilvekst	Endring i %
1991	3 549	25	52	-27	115	86	29	2	0,06 %
1992	3 551	42	54	-12	78	87	-9	-21	-0,59 %
1993	3 530	49	56	-7	109	82	27	20	0,57 %
1994	3 550	45	55	-10	102	85	17	7	0,20 %
1995	3 557	41	66	-25	90	136	-46	-71	-2,00 %
1996	3 486	44	57	-13	103	121	-18	-31	-0,89 %
1997	3 455	45	54	-9	102	105	-3	-12	-0,35 %
1998	3 443	39	51	-12	89	110	-21	-33	-0,96 %
1999	3 410	46	63	-17	130	134	-4	-21	-0,62 %
2000	3 389	41	50	-9	122	135	-13	-22	-0,65 %
2001	3 367	32	51	-19	113	109	4	-15	-0,45 %
2002	3 352	36	42	-6	107	127	-20	-26	-0,78 %
2003	3 326	42	72	-30	104	149	-45	-75	-2,25 %
2004	3 251	32	42	-10	133	109	24	14	0,43 %
2005	3 265	27	42	-15	117	124	-7	-22	-0,67 %
2006	3 243	31	43	-12	82	119	-37	-49	-1,51 %
2007	3 194	27	35	-8	122	132	-10	-18	-0,56 %
2008	3 176	34	39	-5	121	88	33	28	0,88 %
2009	3 204	34	52	-18	112	112	0	-18	-0,56 %
2010	3 186	17	32	-15	125	133	-8	-23	-0,72 %
2011	3 164	35	48	-13	129	126	3	-10	-0,32 %
Endr. hele perioden		36	50	-14	110	115	-5	-19	-0,56 %
Gj.sn. siste 10 år		31	45	-14	114	120	-7	-20	-0,61 %
Gj.sn. siste 5 år		29	40	-12	112	117	-4	-8	-0,26 %

Kilde: SSB.

Folketilvekst har en negativ utvikling på – 10.

PERSONALFORVALTNING.

GENERELT

Den overordnede personalforvaltningen skal sikre at arbeidsgiver har en helhetlig personalpolitikk, og at denne utøves innen rammene av gjeldende lov-, avtale- og regelverk. Dette arbeidet omfatter alt fra driftsoppgaver som ansettelser, oppsigelser, permisjoner, lønn og forhandlinger, til forvaltnings- og utviklingsoppgaver vedr. arbeidsmiljø, kompetanseutvikling, sykefravær mv.

Organisasjonen Sør-Aurdal kommune hadde i 2011 275,35 budsjetterte faste årsverk. Årsverkene fordelte seg slik på tjenesteområdene:

• Helse- og sosialtjenestene:	141,36
• Barnehage:	29,30
• Grunnskole / SFO / Kulturskole / Bibliotek:	62,92
• Teknisk forvaltn., plan, næring, drift og vedlikehold:	28,07
• Administrasjon og øvrige still. (ledelse, økonomi- og personalforvaltn., merkantile tj., innkjøp, htv.):	13,70

DRIFT

Administrasjonsrådet

Administrasjonsrådet har sin myndighet med grunnlag i Lokal avtale om medbestemmelse i Sør-Aurdal kommune. Rådet består av respektive tjeneste-eller avdelingsleder, fagleder personal og respektive hovedtillitsvalgt. Rådet gjør vedtak i de driftssaker på personalområdet som etter delegasjonsreglement ikke kan avgjøres administrativt.

Antall saker behandlet i rådet i 2011: (Tallene for 2010 i parentes): **184** (174)

- *Ansettelse:*
 - i faste stillinger: **53** (52)
 - i vikariater / midlertidige stillinger: **69** (59)
- *Søkn. om permisjon / redusert stilling:* **58** (49)
- *Andre:* **4** (14) (konstituering, lønsspørsmål, omplassering, reglement, støtte til etterutd. m.m.)

Ingen saker ble anket inn for formannskapet i 2011.

Administrative vedtak

Personalsaker som i h.hold til gjeldende regelverk blir regnet som kurante, og ansettelse på inntil 6 måneders varighet, blir etter delegasjonsreglementet avgjort administrativt.

Antall saker behandlet i 2011: (Tallene for 2010 i parentes)

- *Ansettelse:* **152** (132)
- *Andre:* **26** (19) (konstituering, lønn, omplassering, redusert arbeidstid, tilsk. til kjøp av terminalbriller)
- I tillegg blir det fattet kurante vedtak ute ved tjenestestedene om permisjoner i h.hold til permisjonsreglement, dvs. enten velferdspemisjoner eller permisjon i forb. med offentlige verv, og i h.hold til Arbeidsmiljølov og Hovedavtale.

Lokale lønnsforhandlinger

Med virkning fra 01.05.11 ble det gjennomført lønnsforhandlinger med hjemmel i HTA kap. 3.4.2 (mellomledere), og kap. 5.2 (akademikergruppene m.fl.). Det er ingen pott knyttet til disse forhandlingene.

Med virkning fra 01.05.11 ble det gjennomført lønnsvurdering med hjemmel i HTA kap. 3.4.1 (øverste administrative ledelse). Det er ingen pott knyttet til disse forhandlingene.

Alle lønnsforhandlingene resulterte i enighetsprotokoller.

OVERORDNET PERSONALFORVALTNING

Arbeidsmiljø

Helse- miljø og sikkerhet:

I 2011 ble det utarbeidet ny internkontrollhåndbok for Sør-Aurdal kommune / nytt system for helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet. Håndboken er utarbeidet med basis i de krav internkontrollforskriften stiller, og tilpasset kommunens organisasjon og utfordringer. Etter at håndboken var ferdig, ble det gjennomført informasjonsmøter med samtlige ledere, mellomledere, verneombud og tillitsvalgte.

Sykefravær

Totalt sykefravær i Sør-Aurdal kommune var i 2011 på 8,4%, mot 8,2% i 2010.

- Egenmeldt fravær av mulige dagsverk: 0,8%
- Legemeldt fravær av mulige dagsverk: 7,5%.

Totalt sykefravær var på 9,8% for kvinner og 2,6% for menn.

Til grunn for kommunens arbeid med sykefravær / nærvær, ligger bl.a. lokal handlingsplan for forebygging av sykefravær, IA-avtalen, lokale seniorpolitiske retningslinjer og Sør-Aurdal kommunes internkontrollhåndbok.

Medarbeiderundersøkelse

Det ble gjennomført medarbeiderundersøkelse blant samtlige ansatte i 2011 (bedrekommune-verktøyet), med en svarprosent på 62. Undersøkelsen omfatter totalt 50 spørsmål som berører arbeidsmiljø og arbeidssituasjon. På en skala fra 1-6, hvor 1 er dårligst og 6 er best, har Sør-Aurdal kommune en gjennomsnittlig score på 4,7 på spørsmålet om hvor fornøyd den enkelte totalt sett er med sin arbeidssituasjon, mot et snitt på 4,5 for øvrige kommuner i Norge. Det vises for øvrig til den enkelte tjenestes rapportering i kommunens styringssystem på utvalgte temaer fra undersøkelsen.

Arbeidsmiljøutvalget

Arbeidsmiljøutvalget hadde i 2011 8 saker til behandling. Dette gjaldt:

- Arbeidsmiljøutvalget for perioden 2010-2012. Konstituering
- Sykefraværet i Sør-Aurdal kommune i 2010
- Ny internkontrollhåndbok for Sør-Aurdal kommune
- Internkontroll – Rapport B – Yrkesskader og nestenulykker 1. kv. 2011
- Sør-Aurdal kommunes budsjett 2012 og økonomiplan 2012-2015
- Plan for strategisk kompetansestyring i helse- og omsorgssektoren
- Internkontroll – Rapport B – Yrkesskader og nestenulykker 2. og 3. kv. 2011
- Risikoanalyser i Sør-Aurdal kommune i 2011

Bedriftshelsetjeneste

F.o.m. 01.01.2011 er Sør-Aurdal kommune med samtlige av sine ansatte tilknyttet Hallingdal og Valdres bedriftshelsetjeneste (HAVA). Det er inngått avtale om kjøp av totalt 80 timer bedriftshelsetjeneste pr år.

I 2011 ble timerammen som er avtalt med HAVA benyttet til bistand på følgende områder:

- Opplæring i og gjennomføring av systematiske risikovurderinger
- Kurs i ergonomi for barnehageansatte
- Igangsetting av arbeid med stoffkartotek
- Inneklimamålinger på Tingvoll
- Diverse rådgivning i forb. med utarbeidelse av nytt internkontrollsystem

Kompetanse

Av større kompetansetiltak i 2011 nevnes:

- I 2011 søkte Sør-Aurdal kommune om deltakelse i KS sitt prosjekt ”Strategisk kompetansestyring”, og ble innvilget slik deltakelse. Formålet var utarbeidelse av en langsiktig, strategisk kompetanseplan for helse- og omsorgstjenestene sammen med en årlig opplæringsplan. Strategisk plan ble derfor utarbeidet innen årets slutt, og skal, sammen med opplæringsplan for 2012 være et verktøy for kommunens arbeid med og tiltak for kompetanseheving innen sektoren. Arbeidet videreføres i 2012 med tanke på å utarbeide tilsvarende plan for resten av organisasjonen Sør-Aurdal kommune.
- Det ble også i 2011 søkt regionalt i Valdres om kompetansemidler gjennom *Handlingsplan for helse- og sosialpersonell*. Regionen ble gjennom denne handlingsplanen tildelt kr. 755 000,- til

fagskoleutdanning, helsefagarbeiderutdanning og høyskoleutdanning. På grunnlag av dette tilskuddet holder flere ansatte i Sør-Aurdal kommune på med desentralisert sykepleierutdanning, vernepleierutdanning og videreutdanning i nettverksmøteledelse, i tillegg til at flere deltar på kurset "Eldreomsorgens ABC".

- Sør-Aurdal kommune fikk etter søknad til VOX (Nasjonalt fagorgan for kompetanse-politikk) tildelt kr 202 000,- til kompetanseheving i grunnleggende skrive- og data-ferdigheter for ansatte innen pleie og omsorg. 24 ansatte starter opplæringen i januar 2012. Behovet for opplæringen var begrunnet i at all pasientinformasjon nå skal dokumenteres og lagres elektronisk, og det stilles strenge kvalitetskrav til denne dokumentasjonen.

Det vises for øvrig til det enkelte tjenestesteds årsmelding for mer informasjon om spesifikke kompetansehevingstiltak som er gjennomført i 2011.

Likestilling

Noen relevante fakta for 2011:

Tabell 1: Andel kvinner og menn av totalt antall ansatte

	Kvinner	Menn
	83%	17%

Tabell 2: Andel kvinner og menn fordelt på sektorer

	Kvinner	Menn
Sentraladministrasjon	73%	27%
Plan/næring/utbygging	36%	64%
Undervisning	72%	28%
Barnehage	97%	3%
Helse- og sosiale tjenester	92%	8%
Drift/vedlikeh. inkl. renhold	57%	43%

Tabell 3: Fordeling av kvinner og menn på ledernivå

	Kvinner	Menn
Totalt antall ledere	28(68%)	13(32%)
Fagledere	20	11
Tjeneste- avd.ledere	8	1
Rådmann	0	1

Tabell 4: Deltidstilsatte fordelt på kjønn

	Andel deltidstilsatte av tot ant kvinner	Andel deltidstilsatte av tot ant menn
	66%	41%

Tabell 5: Utvikling i gjennomsnittlig stillingsprosent, fordelt på kjønn

År	Kvinner	Menn
2007	69,32	80,62
2008	68,87	81,42
2009	69,96	75,37
2010	72,82	81,18
2011	73,61	80,81

Tabellen over viser at gjennomsnittlig ansettelsesprosent for kvinner har økt med 4,29 prosentpoeng fra 2007 til 2011, mens den for menn har økt 0,19 prosentpoeng i samme periode. Sør-Aurdal kommune deler de sentrale parters syn på at det ideelle, både av hensyn til brukerne, de ansatte selv

og til arbeidsgiver, er å ha ansatte i så store stillinger som mulig. Arbeidsgiver gjør det som er mulig for å øke den gjennomsnittlige stillingsstørrelsen ved å følge HTA sin bestemmelse om fortrinnsrett for deltidstilsatte ved ledighet, og ved å sørge for at deltidstilsatte blir gjort kjent med ledige stillinger i organisasjonen. Hovedtyngden av deltidsstillinger finnes innen turnusområdene, og som kjent har partene i arbeidslivet konkludert med at det er begrenset hva den enkelte arbeidsgiver kan gjøre i forhold til deltidsproblematikk så lenge normen innen turnus er å jobbe hver tredje helg.

Tabell 6: Kvinnens grunnlønn i % av menns

Justert for	2009	2010	2011
Alder	92	92	92
Ansattgruppe	98	100	100
Ansiennitet	91	92	92
Stillingskode	99	100	100
Utdanning	98	98	98

Tabell 7: Prosentvis endring i gjennomsnittlig regulativlønn i Sør-Aurdal kommune

	01.12.09 – 01.12.10	01.12.10 - 01.12.11
I alt	5,5	1,6
Kvinner	5,6	1,7
Menn	5,4	1,3

En av de største utfordringene, sett i et likestillingsperspektiv, er å rekruttere menn til de kvinnelederte yrkene innen helse- og sosial-, barnehage- og undervisningssektoren. Kommunen sliter også med den "klassiske" lønnsforskjellen mellom typiske kvinneyrker med høyskoleutdanning som sykepleier, førskolelærer, barnevernspedagog, vernepleier på den ene siden og ingeniører på den andre. Med den mangelen på ingeniører det er på dagens arbeidsmarked, er dette lønnsforskjeller det neppe er mulig å endre lokalt, uten at det tas grep i de sentrale lønnsoppgjørene i form av et betydelig løft for høyskolegruppene i Hovedtariffavtalens kap. 4B.

Etnisitet og nedsatt funksjonsevne

Sør-Aurdal kommune følger strengt kvalifikasjonsprinsippet ved tilsetting i ledige stillinger, dvs at diskriminering eller utelukkning av søkere på grunn av andre kriterier enn formell kompetanse, relevant erfaring og personlig egnethet er uakseptabelt. Sør-Aurdal kommune sørger for, i henhold til gjeldende lovverk, i h.hold til lokal handlingsplan for forebygging av sykefravær samt i h.hold til lokale seniorpolitiske retningslinjer å tilpasse og tilrettelegge arbeid og arbeidssituasjon for mennesker med redusert arbeidsevne / nedsatt funksjonsevne.

Medarbeiderundersøkelse ble gjennomført i Sør-Aurdal kommune i 2011. På en skala fra 1-6 var gjennomsnittlig score 4,9 på spørsmålet om egen arbeidsplass er integrerende når det gjelder kjønn, etnisk tilhørighet, religion mv. (1 = svært liten grad, 6= svært stor grad).

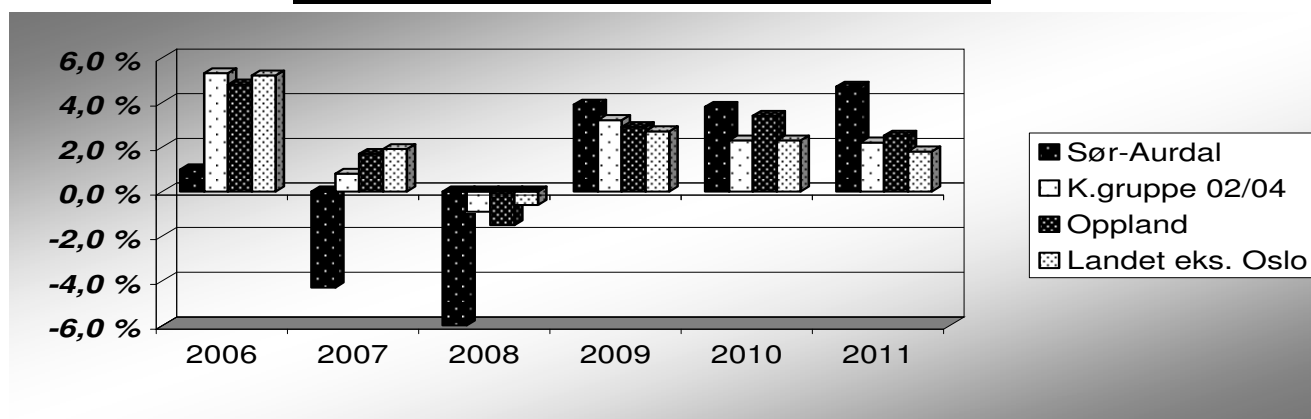
OPPGAVER OG UTFORDRINGER PÅ PERSONALOMRÅDET

Sentrale oppgaver i 2012 ut over ordinære og løpende driftsoppgaver:

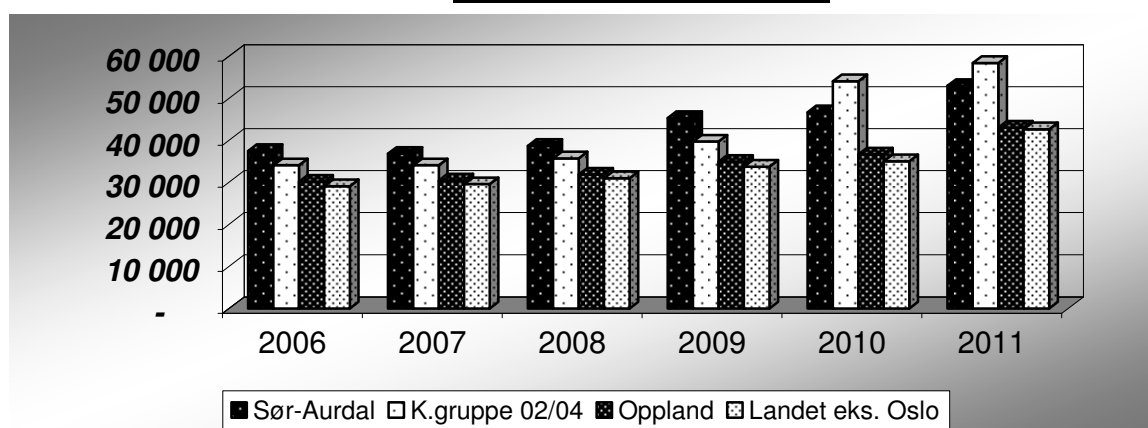
- Videreføring av arbeidet med strategisk kompetanseplan; nå for øvrige tjenester ut over helse og omsorg.
- Utarbeiding av en overordnet arbeidsgiverpolitisk plattform / strategi
- Evaluering av seniorpolitiske retningslinjer
- Revidering av Sør-Aurdal kommunes arbeidsreglement
- Ta i bruk elektronisk stillingssøknad
- Fortsatt tett oppfølging av vedtatt handlingsplan for sykefraværarbeidet

ØKONOMI.**Netto driftsresultat**

Netto driftsresultat viser forholdet mellom kommunens samlede driftsinntekter og driftsutgifter inkl. finanstransaksjoner. Det er anbefalt at netto driftsresultat bør være minst 3 % for at tjenestetilbudet skal kunne opprettholdes over tid. I 2011 ble resultatet for landet eks. Oslo på 1,8 % (foreløpige tall), mens det for Sør-Aurdal ble 4,7 %. Dette er et godt resultat, og har sammenheng med bl.a. innsparing på lønn/premieavvik og strøm. Overføringsinntektene, herunder skatt og rammetilskudd, hadde en samlet økning på 8,1 % fra 2010 til 2011. En vesentlig del av dette er knyttet til endringer i barnehagefinansieringen, som ble lagt inn i rammetilskuddet fra 2011.

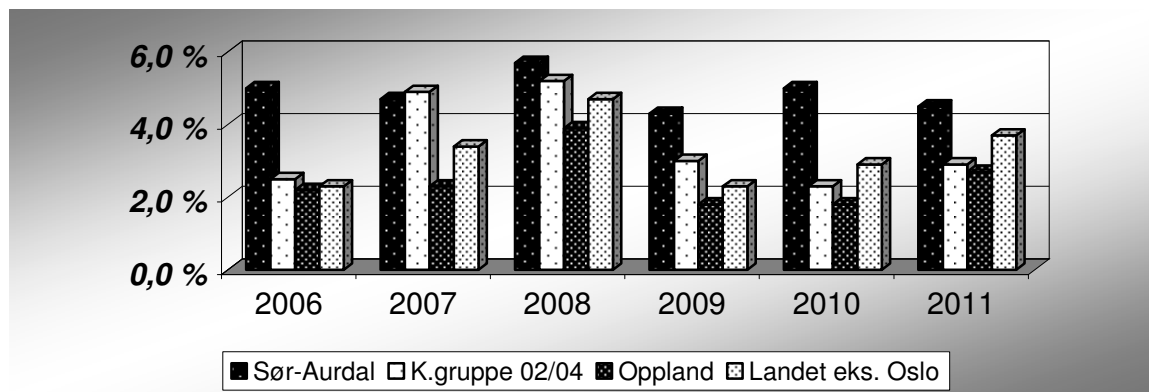
Netto driftsresultat i % av driftsinntekter 2006-2011

Figuren over viser at de tiltak som er iverksatt og gjennomført siden 2008 har virket. Når det gjelder sammenligningen med kommunegruppe må en være klar over at Sør-Aurdal fram til og med 2009 var i kommunegruppe 02, mens vi fra 2010 er plassert i kommunegruppe 04.

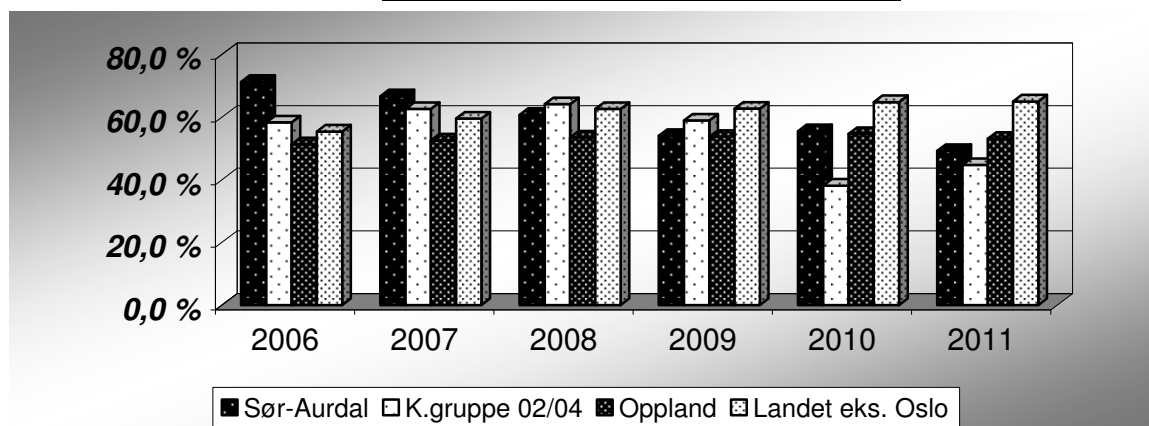
Frie inntekter**Frie inntekter pr. innbygger**

Befolkningssammensetningen gjør at Sør-Aurdal fortsatt har forholdsvis høye frie inntekter pr. innbygger. Samlet vekst i skatt og rammetilskudd fra 2010 til 2011 var 12,4 %, det var en nedgang i skatteinntektene og forholdsvis sterk økning i rammetilskuddet. Dette henger bl.a. sammen med at skatteandelen generelt ble redusert, og i rammetilskuddet ble særlig barnehagefinansieringen lagt inn fra tidligere øremerking.

Finansområdet

Netto rente- og avdragsbelastning i % av driftsinntektene

Netto rente- og avdragsbelastning viser en liten reduksjon fra 2010 til 2011. Kommunens netto gjeld er økt, mens rentenivået i 2011 har vært lavt. Sør-Aurdal ligger fortsatt høyt på rente- og avdragsbelastning sammenlignet med både kommunegruppen og Oppland. Omtrent 80 % av gjelden har fastrenteavtaler ved utgangen av 2011. Dersom vi får en renteoppgang framover er dette gunstig, men andelen er høy i forhold til nytt finansreglement vedtatt i 2010. Dette vil bli justert i løpet av 2012, slik at det blir bedre samsvar mellom låneporteføljen og vedtatt finansreglement. Figuren under viser at vi ligger omtrent på snittet eller litt under når det gjelder netto lånegjeld.

Netto lånegjeld i % av driftsinntektene

Fondsreserver pr. 31.12.2011

Disposisjonsfond	2007	2008	2009	2010	2011
Eidsfondet	2 111 349	1 863 115	1 095 412	1 113 611	1 070 937
Prinsippendringer	0	0	3 551 163	3 551 163	3 551 163
Tjenesteområdene	64 013	11 525	242 525	444 525	865 525
IKT-plan	0	0	0	102 000	102 000
Flyktningefond	246 877	246 877	246 877	246 877	246 877
Sum disposisjonsfond	2 422 239	2 121 517	5 135 977	5 458 176	5 836 502

Disposisjonsfondet er i realiteten svært lite. Posten "Prinsippendringer" har en motpost annet sted i balansen, og er ikke frie disponible midler. Eidsfondet har vært det fondet som i stor grad er benyttet når uforutsette utgifter gjennom året må dekkes. Når en også tar hensyn til overskuddet i 2011 blir fondsreservene ca. 11,6 mill. kr., jfr. oppstilling under:

Fondsreserver	2011
Disposisjonsfond	5 836 502
Endring i regnskapsprinsipp	-2 269 163
Regnskapsmessig mindreforbruk 2010	7 702 633
Sum fondsreserver	11 269 972

Bevilgningsskjema 1A og 1B

	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Regnskap	Avvik	
Regnskapsskjema 1A	2011	(endr.)	(oppr.)	2010	budsjett	Note
Skatteinntekter	-58 473	-57 305	-57 305	-60 240	-1 168	1
Rammetilskudd	-108 612	-109 156	-109 156	-89 478	544	1
Eiendomsskatt	-6 725	-6 850	-6 850	-6 763	125	
Konsesjonsavgift	-744	-737	-737	-744	-7	
Andre statstilskudd	-7 176	-7 003	-6 753	-10 961	-173	2
Sum frie disponible inntekter	-181 731	-181 051	-180 801	-168 186	-680	
Renter og utbytte	-918	-710	-710	-837	-208	
Renteutgifter	6 869	6 970	6 970	6 578	-101	
Avdragsutgifter	5 819	5 664	5 664	5 442	155	3
Netto finansområdet	11 770	11 924	11 924	11 182	-154	
Dekning tidl. underskudd	0	9	1 855	12 310	-9	
Ubundne avsetninger	451	451	30	594	0	
Bundne avsetninger	5 642	1 003	747	2 056	4 639	4
Bruk tidl. års overskudd	-756	-756	0	-3 070	0	
Bruk av ubundne avsetninger	-260	-260	-260	-272	0	
Bruk av bundne avsetninger	-2 113	-2 032	-1 868	-4 493	-81	4
Overført investeringsregnskap	1 064	924	924	1 100	140	5
Netto avsetninger	4 028	-661	1 428	8 224	4 689	
Til fordeling drift	-165 933	-169 788	-167 449	-148 779	3 855	
Sum fordelt til drift (skjema 1B)	158 230	169 788	167 449	148 023	-11 558	
Mer/mindreforbruk	-7 703	0	0	-756	-7 703	6

	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Regnskap	Avvik	
Regnskapsskjema 1B	2011	(endr.)	(oppr.)	2010	budsjett	
Tjenesteområdene	159 846	170 583	168 244	149 925	-10 737	7
Generelle overføringer	-1 616	-795	-795	-1 902	-821	8
Sum fordelt til drift	158 230	169 788	167 449	148 023	-11 558	

Tall i hele tusen.

Noter

1. Skatt og rammetilskudd ble i alt kr. 624.000 over budsjett.
2. I denne summen ligger det skjønnsmidler fra fylkesmannen til fornyelsesprosjekter med kr. 500.000. Investeringskompensasjon for omsorgsboliger/sykehjem er kr. 2.438.898, Husbankens utbedringstilskudd kr. 50.000, investeringskompensasjon skolebygg er kr. 586.673, og integreringstilskudd kr. 3.600.644.
3. Avdragsutgiftene er tilpasset "minste tillatte avdrag".
4. Avsetninger til bundne fond er i hovedsak næringsfond og øremerkede statstilskudd. Bruk av bundne fond er i hovedsak tidligere avsatte øremerkede midler, næringsfond, og gavefond.
5. Overføring til investeringsregnskap er tilpasset mottatt mva.kompensasjon.
6. Regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd) er på 7,7 mill. kr., som en følge av merinntekter og innsparinger i forhold til budsjettet.
7. De fleste tjenesteområder har i hatt innsparinger i forhold til de gitte budsjetttrammene. Dette omtales nærmere under tjenestenes årsmeldinger.
8. Budsjettavviket fremkommer ved føring av kommunens tilskudd til Frivilligsentralen, samt

”påfyll” på kommunalt næringsfond.

Investeringer

Regnskapsskjema 2A	Regnskap 2011	Regulert budsjett 2011	Opprinnelig budsjett 2011	Regnskap 2010	Note
Investeringer i anleggsmidler	2 763 802	19 223 000	18 280 000	11 081 447	1
Utlån og forskutteringer	700 000	400 000	1 324 000	200 000	
Avdrag på lån	281 000	286 000	286 000	264 431	2
Avsetninger	828 229	0	0	1 669 318	3
Årets finansieringsbehov	4 573 031	19 909 000	19 890 000	13 215 196	
Finansiert slik:					
Bruk av lånemidler	2 350 390	13 340 000	13 340 000	10 044 919	4
Inntekter fra salg av anleggsmidler	877 857	1 000 000	1 000 000	1 680 568	3
Tilskudd til investeringer	0	4 359 000	0	0	5
Mottatte avdrag på lån og refusjoner	205 981	286 000	4 626 000	119 798	2
Andre inntekter	0	0	0	125 000	
Sum ekstern finansiering	3 434 228	18 985 000	18 966 000	11 970 285	
Overført fra driftsregnskapet	1 063 784	924 000	924 000	1 100 278	6
Bruk av avsetninger	75 019	0	0	144 633	7
Sum finansiering	4 573 031	19 909 000	19 890 000	13 215 196	
Udekket/udisponert	0	0	0	0	

Noter

- Samlede investeringer gjennomført i 2011 er lavere enn budsjettet. Dette har sammenheng med at påbegynte investeringsprosjekter går over flere år, og regnskapet for det enkelte prosjekt må derfor ses i sammenheng når det er slutført.
De største prosjektene i 2011 har vært planlegging/rehabilitering SAUS og Energiøkonomisering/EPC.
- Avdrag på lån er betalte avdrag på Husbanklån som er videreformidlet.
- Netto fra salg av fast eiendom er avsatt til ubundne investeringsfond.
- Bruk av lånemidler er tilpasset faktiske utgifter til pågående investeringsprosjekter.
- Det er bl.a. beregnet statstilskudd til bygging av forsterket bolig, prosjektet ble bare så vidt påbegynt i 2011, og statstilskuddet kommer til utbetaling ved ferdigstillelse.
- Sum overføring fra drift er tilpasset mottatt mva.refusjon.
- Bruk av gjeldsavdragsfond til formidlingslån.

Andre nøkkeltall

Område/indikator	2007	2008	2009	2010	2011
Økonomi					
Driftsutgifter administrasjon i % av k.gruppe 02/04	95 %	90 %	87 %	64 %	94 %
Driftsutgifter til politikk og revisjon i % av k.gruppe 02/04	71 %	104 %	79 %	56 %	55 %
Driftsutgifter adm.bygg i % av k.gruppe 02/04	95 %	112 %	106 %	90 %	110 %
Medarbeidere					
<u>Antall årsverk:</u>					
Helse- og sosialtjenestene	137	141	145	155	141
Barnehage	19	21	23	27	29
Grunnskole/SFO/Kulturskole/Bibliotek	65	68	67	62	63
Teknisk forvaltn., plan, næring, drift og vedlikehold	33	33	30	29	28
Administrasjon og øvrige stillinger	20	20	20	16	14
<u>Sum årsverk:</u>	<u>274</u>	<u>283</u>	<u>285</u>	<u>289</u>	<u>275</u>
Sykefravær	8,4 %	8,7 %	7,8 %	8,2 %	8,4 %

Sammenligningen i forhold til kommunegruppe 02 gjelder fram til og med 2009. Fra 2010 er Sør-Aurdal plassert i kommunegruppe 04.

SENTRALADMINISTRASJONEN**GENERELT OM TJENESTEN**

I sentraladministrasjonen inngår de overordnede funksjonene som er felles for hele organisasjonen, slik som: personal/lønn, økonomi, post/arkiv, IKT, sentralbord, og politisk sekretariat. I tillegg omfattes også bibliotek tjenesten og plan, næring, kultur og utbygging.

Regnskapstall 2011

(1.000 kr.)	REGNSKAP 2011			BUDSJETT 2011 REVIDERT	
Ansvar	Utgifter	Inntekter	Resultat	Netto	Avvik R11/B11
100 Politiske styringsorganer	3 020 000	- 638 000	2 382 000	2 182 000	200 000
102 Kirkelig fellestjeneste	3 586 000		3 586 000	3 586 000	0

På de politiske ansvarsområdene er det et samlet netto merforbruk på kr 200 000,-. Dette skyldes avsetning til bundne fond med til sammen 293 000 kr (prosjektsmidler).

(1.000 kr.)	REGNSKAP 2011			BUDSJETT 2011 REVIDERT	
Ansvar	Utgifter	Inntekter	Resultat	Netto	Avvik R11/B11
150 Adm. fellesfunksjoner	13 006 000	- 1 807 000	11 199 000	16 989 000	- 5 790 000
152 Tilskuddsområder	31 000	- 55 000	-24 000	- 45 000	21 000
156 Fellestjenester	2 471 000	- 1 181 000	1 290 000	1 425 000	- 135 000
170 Innkjøp Valdres og FOKVA.	8 151 000	- 8 149 000	2 000	0	2 000

Innen administrative fellesfunksjoner det et samlet mindreforbruk på kr. 5 790 000. Mindreforbruket skyldes avsetninger til lønnsoppgjør og premieavvik for pensjoner.

Ansvar 152 tilskuddsområder- omfatter tjeneste 4310 salgs- og skjenkebevilling, som hadde et merforbruk på kr. 21 000. som skyldes kjøp av tjenester (kontroller med salgs-/skjenkeløype) prisøkning og flere kontroller.

Av prosjekter utover ordinær drift nevnes:

- utarbeidelse av finansreglement
- gjennomføring og administrering av medarbeider- og brukerundersøkelser
- utarbeide arkivplan for Sør-Aurdal kommune
- opplæring og tilrettelegging av elektronisk fakturabehandling
- deltakelse i div. regionale prosjekter
- anbud ny bankavtale
- det er blitt jobbet systematisk med kompetanseoverføring, spesielt med stillinger regnskap og lønn. Dette er blitt gjort som et ledd i å redusere sårbarhet ved ferier / fravær, og i perioder med store arbeidsmengder

For sentraladministrasjonen oppleves de knappe bemanningsressursene meget utfordrende.

Ved "enestillinger", som lønn, personal, regnskap o.a. blir tjenesten veldig sårbar ved fravær, samtidig som arbeidspresset er høyt og oppgavene stadig vokser i antall og omfang. Det ble derfor midlertidig tilført 0,3 stilling siste halvdel av 2011, stillingen er gjort fast fra 2012.

Ved sentralbordet er det fast ansettelse i 40% stilling, resterende 60% dekkes opp ved intern omrokking. Sentralbordet er veldig sårbart ved sykdom, ferier og annet fravær. Fravær i 2011 ble dekket opp ved noe innleie av vikar, men merkantile fra øvrige avdelinger bidrar også, noe som i sin tur fører til reduserte tjenester på det området de er tilknyttet.

Skatteoppkreverfunksjonen ble interkommunal fom. november 2011.

Avdelingen har et lavt sykefravær.

Hovedutfordringer

- elektronisk søknadsskjema for barnehage / SFO, kulturskole, stillinger, kulturmidler
- oppgradering av økonomisystemet til Enterprise
- e-faktura
- ferdigstillelse av arkivplan
- informasjon – mer tid til webredaktør jobb, informasjonsplan
- videreutvikling av kommunens styringssystem
- kompetanseplanlegging
- utarbeidelse av etikkreglement
- økonomireglement

For IKT Valdres, Innkjøpsfunksjonen Valdres og Forsikringsordningen vedlegges egne årsmeldinger.

For interkommunalt samarbeid vedlegges egne årsrapporter.

Ansvar 154	Plan, næring, utbygging og kultur
Generelt om tjenesten - Avdeling for plan, næring, utbygging og kultur har følgende oppgaver:	
• Kommuneplan med arealdel • Reguleringsplanlegging og annen planlegging • Samferdselssaker og trafikkisikkerhetsarbeid • Energisaker, vannkraft og bioenergi • Næringsutvikling • Jord- og skogbrukssaker • Konesjonssaker • Miljø saker • Investeringsprosjekter innen bygg og anlegg • Friluftssaker • Motorferdsel i utmark • Investeringsprosjekter innen bygg og anlegg	• Friluftssaker • Motorferdsel i utmark • Vilt- og fiskeforvaltning • Byggesaker og byggekontroll • Oppmålings-, delings- og kartsaker • Registre over geografiske data og matrikkelen • Brannvesen • Administrasjon og saksbehandling innen kulturområdet • Spillemiddelsaker og tilrettelegging for idrett og fysisk aktivitet • Tilrettelegging for et bredt spekter av kulturvirksomhet • Samarbeid med lag og foreninger • Arrangement • Sør-Aurdal kulturskole – drift

Regnskapstall 2011 (*regnskapstall i 1000 kr*)

(1.000 kr.)	REGNSKAP 2011			BUDSJETT 2011 REVIDERT	
Ansvar	Utgifter	Inntekter	Resultat	Netto	Avvik R11/B11
154	21 884	16 451	5 434	5 743	-309

Overskudd skyldes generell nøysomhet i den daglige driften og merinntekt knyttet til byggesaksbehandling og oppmåling. Det reelle overskuddet er betydelig høyere enn det som her framkommer, men nye regnskapsregler knyttet til næringsfond krever fra og med 2011 at tilskudd utgiftsføres det året det gis tilsagn.

Resultatvurdering:

Avdelingens oppgaver er knyttet til et vidt spekter av fagfelt som hver for seg krever spisskompetanse, det er samtidig viktig å få til en samhandling mellom de ulike fagfelt. En av de største utfordringene er sårbarhet knyttet til at det er bare en person som har nødvendig kompetanse innenfor et fagfelt. Løpende oppdatering av kompetanse er også ressurskrevende og en ser det som nødvendig at det innen for enkelte fagfelt søkes etablert interkommunale løsninger. Kommuneplanens arealdel som ble vedtatt i 2010 er et godt fundament for næringsutvikling. Sør-Aurdal var en av de første kommunene i Norge som vedtok en arealdel etter ny planlov. Oppdaterte arealplaner er avgjørende for videreutvikling av lokalsamfunnene i Sør-Aurdal. Knapphet på ressurser medfører vanskelige prioriteringer når det gjelder forholdet mellom utviklingsoppgaver og forvaltningssaker.

I 2011 har avdelingen klart å opprettholde en forsvarlig saksbehandlingstid.

Sykefraværet ved avdelingen var i 2011 minimalt.

Landbruk:

I 2011 ble det behandlet søknader om produksjonstilskudd fra 129 foretak, herav 94 med husdyr. 31 bruk hadde mjølkeku og 34 vinterfora sau. Dette er 4 færre med ku og samme antall med sau i forhold til året før. 94 foretak søkte tilskudd etter det Regionale miljøprogrammet. Det var 22 091 daa jordbruksareal i drift, omkring 1000 daa mindre enn foregående år. Jordbruksareal det søkes tilskudd for skal være i innenfor er kartlagt areal på grunnlag av flyfoto, og korrigeringer ble ferdigstilt i oktober. Ordningene med tilskuddsmidler for jordbruk, tilførte i 2011 23,8 millioner kroner til kommunen. Av dette er kr 992 000 innvilget i tilskudd, og kr 36 000 utbetalt i rentestøtte for lån fra Bygdeutviklingsmidler. Til spesielle miljøtiltak i landbruket, SMIL-ordningen, ble 7 saker innvilget med kr 117 500 fra midler fordelt til kommunene fra fylkesmannen.

Sauetapene på grunn av fredet rovvilt går opp i forhold til foregående år. Det er størst tap av lam p.g.a. gaupe. Utbetalt erstatning til 12 saueholdene var på kr 372 765 til sammen.

Det var høy aktivitet i skogen i Sør-Aurdal i 2011. Salgsavvirkningen var ca 89.000 m³, 480.000 skogplanter ble satt ut og ungskogpleie ble utført på ca 3.300 dekar.

Investeringene på det omfattende skogsbilvegnettet i kommunen var ca 2,3 mill kroner.

Områdetaksering av all skog i kommunen ble fullført i 2011. Nye skogplaner på 326 eiendommer, som omfatter 85 % av alt produktivt areal, ble levert i juni 2011.

Det er behandlet 92 delegerte saker innenfor landbruk. Av sakene, foruten SMIL, er blant andre 8 saker om konsesjon, herav 1 sak om fritak fra boplikt, og 30 saker om deling eller omdisponering av areal etter jordloven. Etter landbruksvegforskriften er det behandlet 26 saker, det ligger omkring samme antall som åra før.

Miljø:

Miljøforvaltning handler om hjorteviltforvaltning, rovdyrforvaltning, biologisk mangfold, diverse kartlegginger, forurensningssaker og motorferdsel i utmark. Hjorteviltforvaltningen skjer i nært samarbeid med grunneierne gjennom deres 4-årige bestandsplaner. Alle bestandsplanområdene reviderte sine planer i 2009. I 2011 ble det felt 293 elg og 10 hjort, mot 290 elg og 10 hjort i 2010. Prosjektgruppen "Effektivisering av skadefelling på freda rovvilt" er et samarbeid mellom Sør-Aurdal kommune, kommuner i Gudbrandsdalsregionen, Fylkesmannen i Oppland og næringsorganisasjoner. Hensikten er å få frem jakthunder spesialisert på felling av bjørn. Prosjektleder sluttet høsten 2011, og ny vil være klar i 2012. I juli ble det gitt fellingstillatelse på bjørn i deler av Sør-Aurdal, sammen med Etnedal, Søndre- og Nordre Land. Negativt utfall. En del samarbeid mellom fellingslagene i Sør-Aurdal og Nordre Land med blant annet skytetreninger. Gjeldende motorferdsel i utmark kom det inn 6 søknader, hvorav 2 ble avslått og 4 gitt tillatelse. De fleste saker innenfor forurensning i 2011 gjaldt brenning av avfall, forsøpling og rådgivning rundt CCA og kreosot.

Byggesaksbehandling og utslippstillatelser:

Etter plan- og bygningsloven er det behandlet 238 delegerte saker dette året, mot 229 i 2010.

Byggesaksbehandlingens utvikling de siste årene:

	Nye bolighus	Nye fritidsboliger	melding/anneks	Delesaker	Andre
2003	4	35	65	40	39
2004	5	59	113	66 (124 tomter)	30
2005	5	78	109	95 (177 tomter)	59
2006	10	75	124	69 (105 tomter)	79
2007	6	88	111	71 (107 tomter)	75
2008	8	47	119	51 (66 tomter)	58
2009	9	56	108	48 (55 tomter)	41
2010	4	55	95	66 (78 tomter)	40
2011	2	47	82	58	49

Det er utstedt 59 ferdigattester mot 74 i 2010, og gjennomført 6 uanmeldte tilsyn med etterfølgende skriftlig rapport, mot 19 tilsvarende tilsyn i 2010, samt en del befaringer i forbindelse med bl.a. plassering av bygg, vurdering av tomt etc. Det er avgjørende å ha attraktive tomter for videreutvikling av fritidshusmarkedet i kommunen. Av kapasitetsgrunner blir det alt for liten tid til tilsyn, samt kontroll av ansvarlige foretak.

Lokal forskrift for utslipp fra mindre avløpsanlegg som ble vedtatt i 2008 er utgangspunkt for behandling av søknader om utslippstillatelser. I 2011 ble det gitt 28 utslippstillatelser (47 i 2010). Av disse var 1 tillatelse for bolig og 27 for fritidseiendommer (noen av tillatelsene gjelder for flere hytter).

Kart og oppmåling:

Oppmåling: I 2011 ble det gjennomført 123 saker. Dette var en økning på 7 saker fra 2010. Av disse var det 9 saker som ble gjennomført etter delingsloven og 114 saker etter ny matrikkellov. Av disse var 76 delingssaker, 3 oppmålingsforretninger med grensejusteringer, 3 oppmålingsforretninger med arealoverføring og 29 oppmålingsforretninger uten deling. Det er også ført 11 private grenseavtaler i matrikkelen og 1 sammenslåing av eiendommer.

Kart: Høsten 2011 ble det utført ny flyfotografering for nye ortofoto for alle 6 Valdreskommunene.

Adressering: Ca. 250 vegnavn ble godkjent av kommunestyret i juni 2011. Arbeidet med tildeling av vegadresser for alle bolighus og hytter er påbegynt. Stor aktivitet som er i overkant av det en person kan utføre innenfor en stillingshjemmel på 100 %.

Kultur:

Oppfølging av "Kulturmelding 2006".

Den kulturelle skolesekken er et verdifullt kulturtilbud til skolene og barnehagene. Planen er også revidert i 2011.

Oppfølging av "Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet i Sør-Aurdal":

Søknader om spillemidler og til anlegg i handlingsprogrammet 2011.

Kommunedelplanen er revidert i 2011 for ny periode 2012-2015.

Kommunen samarbeider med idrettslagene om Turkrusellen.

Regional Ungdommens kulturmønstring 2011 ble arrangert av kulturkontora i Valdres, og fylkesmønstringa var i Valdres.

Saksbehandling og utbetaling av tilskudd innen tilskuddsområdene.

Drift av Bygdekinoen i Bagn, Begnadalen og Hedalen samarbeid med frivillige lag.

Kulturkvelden 2011, med utdeling av kulturpris og idrettspris.

Valdres Sommersymfoni konsert i Sør-Aurdal, årlig.

Ledsagerbevisordningen administreres av kulturkontoret.

Sør-Aurdal kulturskole har hatt stor aktivitet og mange elever gjennom året.

"Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet" er blitt fulgt opp og revidert

Kommunen er kommet med i ordningen Den kulturelle spaserstokken.

Kulturarrangementer i kommunen og regionalt, med kommunen som arrangør, i samarbeid med frivillige lag, og interkommunalt samarbeid.

Tildeling av kulturmidler til lag og organisasjoner: 12 innen barne- og ungdomsarbeid, 8 innen sang og musikk, 12 innen idrett, friluftsliv og mosjon, 8 samfunnshus/bygdehus og 17 innen allment kulturarbeid. Til sammen er det fordelt kr 418 500.

Næringsarbeid:

En vesentlig del av kommunens næringsarbeid er knyttet til forvaltningen av kommunens næringsfond. Forbruk i 2011, 2010 i parentes: Vassfarfondet kr 45.000 og innvilget tilsagn på kr 77.500 (45.000), Kommunalt næringsfond utbetalt kr 290.052 og innvilget tilsagn på kr 354.000 totalt kr 644.052 (307.013,76), Eidfondet kr 65.674 og innvilget tilsagn på kr 70.000 totalt 135674 (67.801), Kraftfondet kr 933.450 (1.118.450). Inkludert i bruken av Kraftfondet er tilskudd til Valdres Natur og kulturpark og Valdres Destinasjon. Midlene fra næringsfondene fordeles i hovedsak administrativt, med mindre enkeltbeløp til nyetableringer og videreutvikling eller markedsføring av eksisterende bedrifter.

Næringsarbeidet og utviklingsarbeid er en prioritert oppgave i kommunen. Viktige samarbeidsparter er Innovasjon Norge, Valdres Natur- og Kulturpark, Valdres Næringshage, Valdres Destinasjon og Sør-Valdres utvikling. De viktigste prosjektene i 2011 var salg av og utvikling av hele næringsarealet i Woldskogen industriområde, etablering av pol i Bagn og utvikling av varehandel i Hedalen. 2011 var preget av stor aktivitet i næringslivet i kommunen. Det var full drift ved alle store bedrifter, vekst i varehandelen og en del nyetableringer.

Planarbeid:

Kommunedelplanen for E16 Bagn – Bjørgo ble vedtatt i 2011. Planarbeidet ble gjennomført av Statens Vegvesen, med aktiv deltakelse fra kommunen. Planprogram for revisjon av kommunedelplanen Teinevassåsen / Søbekkseter ble også vedtatt, og er viktig for videre utvikling av området. Kommunedelplanene er viktig for å sikre kontinuiteten i hyttebyggingen i årene fremover.

Følgende reguleringsplaner er godkjent av kommunestyret i 2011: Nyseter jord- og torvproduksjon. Reguleringsplanene Dokkedalen fjelltak og Langedrag Camping har vært gjennom 1.gangs høring.

Brannvesen:

Brannstasjon i Bagn med 2 befar og 11 mannskaper. Brannstasjon i Begnadalen med 1 utrykningsleder og 7 mannskaper. Bistasjonen i Hedalen har 4 mannskaper og blir alarmert sammen

med Begnadalen. Befalsvakt kun i påskeuka og i jule-/nyttårshelga. Mannskapsvakt ved Bagn og Begna i samme periode. Antall mannskaper er på samme nivå som i 2010 og ligger under vedtatt brannordning. Det var 18 utrykninger i 2011, hvorav 6 til trafikkulykker, 2 til bilbrann, 1 til flyhavari, 4 bygningsbranner, 1 til pipebranner, 1 til tankbilassistanse i annen kommune, 1 annen brann (bål) og 2 unødvendige alarmer (totalt 22 utrykninger i 2010)

Kommunen har manglet brannsjef med lovpålagt formell kompetanse, og det er besluttet at nyansatt på planavdelingen med denne kompetansen tiltrer brannsjeffunksjonen 1.1. 2012. Det er fortsatt et betydelig etterslep av gjennomføring av lovpålagt utdanning av brannmannskapene samt mangler på oppgradering og nyinvesteringer på utstyrssiden. Dette er det satt av en del midler til i budsjett for 2012, og det er viktig at det fortsatt holdes fokus på oppgraderingen av brann- og redningsvesenet i noen år fremover slik at det kommer opp på et forsvarlig og lovpålagt nivå. Det er også besluttet å revidere nåværende brannordning i første halvdel av 2012.

Målsettinger / utfordringer for Planavdelingen 2012-15

- Beholde og videreutvikle det gode arbeidsmiljøet og bedriftskulturen
- Beholde og eventuelt rekruttere ansatte med nødvendig kompetanse
- Innenfor tildelte rammer skal Planavdelingens virksomhet bygges på:
 - Service
 - Kvalitet
- Oppdatert kompetanse
- Forvaltningsoppgavene skal løses forutsigbart og med høy kvalitet
- Utarbeide kommunal planstrategi, revidere kommunedelplaner og behandle private reguleringsplaner
- Arealplanlegging skal brukes som et redskap for langsiktig ressursforvaltning og som en drivkraft i utviklingsarbeidet
- Avdelingen skal framstå som utviklingsrettet og med fokus på bosetting og verdiskaping i næringslivet – herunder landbruket
- Prioritere lovpålagte oppgaver foran ikke lovpålagte oppgaver
- Videreutvikle og holde ved like digitale verktøy for å øke servicenivået og effektivisere saksbehandlingen
- Styrke brannvesenet

Målsettinger/utfordringer 2012-15 innen kulturområdet:

- Stimulere barne- og ungdomsarbeidet i kommunen.
- Støtte til frivillige lag og foreninger.
- Fremme og legge til rette for et bredt spekter av kulturvirksomhet, slik at alle kan få anledning til å delta i kulturaktiviteter og oppleve et mangfold av kulturuttrykk i tråd med kulturlovens intensjoner.
- Oppfølging av "Kulturmelding 2006".
- Det er behov for revidering av Kulturmeldingen og ev. erstatte denne med utarbeiding av "Kulturplan for Sør-Aurdal kommune".
- Etter at levekårskomiteén ble lagt ned i 2011, er det behov for gjennomgang av saksbehandlingsrutinene for kultursakene som tidligere ble behandlet av Levekårskomiteen. Flere saker behandles administrativt i tråd med delegasjonsreglementet.
- Årlig rullering av handlingsprogrammet til "Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet i Sør-Aurdal kommune 2012-2015", og revidering av planen hvis behov innen planperioden. Oppfølging av planen med søknader om spillemidler og ivareta kommunens oppfølging av spillemiddelordningen.
- Kulturtilbud gjennom "Den kulturelle skolesekken" til skoler og barnehager i kommunen, oppfølging av "Plan for Den kulturelle skolesekken".
- Kulturtilbud til eldre i kommunen gjennom "Den kulturelle spaserstokken".
- Kulturarrangementer med kommunen som arrangør og samarbeidspart.

- Turkarusellen, i samarbeid med idrettslagene i kommunen
- Videre drift av Bygdekinoen i kommunen
- Nytt opplag av bygdebøkene Gard og bygd i Sør-Aurdal som er utsolgt
- Videreutvikling av Kulturskolen i Sør-Aurdal

Ansvar 350	BIBLIOTEK
-------------------	------------------

Generelt om tjenesten

Bibliotekstjenesten er hjemlet i **Lov om folkebibliotek:**

”Folkebibliotekene skal ha til oppgave å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet gjennom informasjonsformidling og ved å stille bøker og annet egnet materiale gratis til disposisjon for alle som bor i landet.

Det enkelte bibliotek skal i sine tilbud til barn og voksne legge vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet. Virksomheten skal være utadrettet, og tilbudene skal gjøres kjent. Folkebibliotekene er ledd i et nasjonalt biblioteksystem”

Lokal målsetting: Sør-Aurdal folkebibliotek ønsker å være et brukerorientert og framtidsretta bibliotek som tar sitt samfunnsoppdrag på alvor.

Resultatvurdering:

Åpningstider:

Hovedbiblioteket, Bagn:	19 timer pr.uke
Begnadalen filial:	5 timer pr. uke
Hedalen filial:	7 timer pr. uke

Bibliotekets bokdatabase er tilgjengelig på:

<http://www.sor-aurdal.folkebibl.no/cgi-bin/websok>

Innbyggerundersøkelsen som ble foretatt i 2010 viser at biblioteket er et av de kulturtilbudene i kommunen som innbyggerne er mest fornøyd med. Dette gir inspirasjon til ytterligere innsats hvor rask og god service til alle våre brukere er høyt prioritert. De trange økonomiske rammene fører til store utfordringer når det gjelder å oppfylle lovens krav om ei aktuell og allsidig samling, og publikums ønsker og forventninger. Med den stillingsressursen biblioteket har til rådighet er det dessverre begrensninger på hvordan man kan klare å følge opp utfordringene.

Biblioteket:

- brukes til små og store kulturopplevelser. Skoleelever, studenter og pensjonister er på biblioteket for å studere og finne kunnskap.
- er en del av et stort internasjonalt nettverk som benyttes for å hente informasjon.
- gir alle tilgang til ny teknologi.
- svarer på spørsmål, arrangerer møter og forfattertreff.
- samarbeider med frivillige organisasjoner om utstillinger og arrangementer.
- er møteplass for alle som ønsker tilgang til kultur, kunnskap eller å treffe andre.

Nøkkeltall

Hovedbiblioteket på Bagn, Hedalen filial og Begndalen filial hadde til sammen i 2011:

10 220 besøk (+ 3 %)

19 514 utlån (+ 3 %)

Regnskapstall 2011

(1.000 kr.)	REGNSKAP 2011			BUDSJETT 2011	
				REVIDERT	
Ansvar	Utgifter	Inntekter	Resultat	Netto	Avvik R10/B10
350	1 094	-138	956	964	-8

Målsettinger / utfordringer 2011- 13

- Utfordring å få til styrking og utviding av bibliotek tjenester med dagens bemanning / organisering av tjenesten.
- Budsjettet for bøker/AV-medier må opp på et mer akseptabelt nivå

ÅRSMELDING

TJENESTESTEDER

2011

Ansvar 20	Skole
------------------	--------------

Generelt om tjenesten

Skole	Bagn skule	SAUS	Begnadalen skole	Hedalen barne- og ungdomsskole
Organisering	Fulldelt 1.-7.kl	Fulldelt 8.-10.kl	3-delt 1.-7.kl	6-delt 1.-10.kl
Elevtall	160 elever	103 elever	40 elever	97 elever
Lærerårsverk ekskl.adm.	15	13,52	5,51	12,37
Assistentårsverk inkl. SFO	4,17	1,8	1,07	2,05% (ikke SFO)
Administrasjon	100%	100%	60%	100%
Merkantil	17%	29%	10%	19%
Antall elever med enkeltvedtak etter Opl§5/1	11 elever. I tillegg er det 4 elever med Norsk2	17 elever	6 elever	15 elever

I tillegg er det 1 stilling i kommuneadministrasjonen.

Resultatvurdering

		Sør- Aurdal	Komm.gr.4
Nasjonale prøver 5.kl	Engelsk	Ikke gjennomført	Ikke gjennomført
	Lesing	2,0	1,9
	Regning	1,9	1,8
Nasjonale prøver 8.kl	Engelsk	2,4	3,0
	Lesing	2,7	3,2
	Regning	2,7	3,3
Nasjonale prøver 9.kl	Lesing	3,6	3,6
	Regning	4,0	3,7

På grunn av serverfeil hos Utdanningsdirektoratet, ble nasjonale prøver i engelsk 5.kl ikke avviklet i 2011

For mer informasjon gå inn på www.skoleporten.no

Kommentar til resultatene: når man ser på resultatene for nasjonale prøver er det viktig å sammenligne framgangen fra 5.kl til 8.kl. Man kan ikke sammenligne resultatene for 8.klasse skoleåret 2010/2011 og 2011/2012 da elevgrunnlaget ikke er det samme. I tillegg er det viktig å huske på at skalaen for 5.trinn er 3-delt mens den er 5-delt for 8. og 9.klasse.

Logoped: kommunen har ikke hatt logoped i 2011, noe som gjør at språktreningen i skolen har blitt skadelidende.

Sykefravær:

Det er minimalt med korttidsfravær blant skolens ansatte. For 2011 ligger det egenmeldte sykefraværet i gjennomsnitt på 0,52%. Noen av skolene har hatt noe langtidsfravær. Vi sliter fortsatt med å knytte til oss kvalifiserte vikarer. Vi skal se på muligheten for å øke grunnbemanningen ved skolene slik at fravær kan dekkes opp internt. For skole er det ikke et godt alternativ å ha en ”vikarpool” som skal dekke opp fravær ved alle 4 skolene.

Prosjekter

- Alle skolene har fokus på vurdering.
- Det arrangeres adventskafè, korridorkafè, basarer og elevkantine.
- Flere av skolene har elevbedrift.
- Ulike turer eks. 6.kl til Vassfaret..
- Ungdomstrinnet er med på TV-aksjonen.
- ”Elevinspektører”: de større elevene er synlige for de minste elevene og holder et ekstra øye med dem. I tillegg har skolene fadderordning der 7.klassingene tar vare på 1.klassingene.
- Aksjon leselyst: motivere barn i 1.-7.klasse til å lese. En aksjon i regi av bokhandlerforeningen.
- Regnmakerskolen: kommunens klima- og energiplan slår fast at skolene skal bli Regnmakerskoler. Dette starter høsten 2012, men i 2011 fikk vi, i samarbeid med Etnedal kommune, kjøpt inn en Energihenger slik at vi kan gjøre undervisningen mer praktisk samt gjennomføre energikamper.
- Det er gjennomført kursing for alle ansatte i skolen i det forebyggende programmet ”Det er mitt valg”.
- Pageturner: SAUS har brukt et pedagogisk program som heter Pageturner. Målet med dette programmet er å øke lesehastigheten. Utbyttet av opplegget skal evalueres i løpet av skoleåret 2011/2012.
- Praktisk tilnærming til teoretisk kunnskap: Motorgruppa (SAUS), Skogsgruppa (Bagn skule) og Grønn omsorg (SAUS). Alle disse tiltakene motiverer elevene og de opplever mestring.
- En lærer tar videreutdanning i karriereveiledning med noe økonomisk støtte fra kommunen.
- Det er utarbeidet nye rutiner for Beredskap og krisehåndtering.
- Det er utarbeidet nye rutiner for gode overganger mellom barnehagen og skolen.
- Det er utarbeidet et forslag til System for kvalitetsvurdering for tjeneste skole. Dette omfatter en oversikt over aktuelle styringsdokumenter, rollefordeling og oppgaver mellom politikerne/rådmann/tjenesteleder skole/reaktor/lærer/elev/foreldre, sjekkliste for å vurdere om kravene i Opl. blir fulgt, rutiner for gjennomføring og oppfølging av foreldreundersøkelsen, elevundersøkelsen, nasjonale prøver, medarbeiderundersøkelsen og brukerundersøkelsen samt retningslinjer for avviking av muntlig eksamen, Plan mot mobbing og forskrift om ordensreglement er også en del av dette systemet. I tillegg skal IKT-plan og Plan for kompetanseheving inn i dette systemet. Målet er at vi skal ha et helhetlig system som ivaretar samtlige sider ved skoledriften slik at vi sikrer en kvalitativ best mulig skole.
- Forskning viser at læreren og relasjonen mellom lærer og elev er en avgjørende rammefaktor for elevenes læringsresultat. Flere av lærerne har derfor tatt i bruk metodikk utviklet av Inger Bergkastet. Klasseledelse er fra høsten 2012 et satsingsområde for skolene i SA.
- I løpet av året har det vært store vannskader i A-blokka, der golva i biblioteket og et grupperom i avd.B ble fullstendig ødelagte. Høsten 2011 ble det lagt et nytt og sterkere takbelegg på hele A-blokka. De gamle lyskuppene ble fjernet og det er lagt ”overløp” i himlinga. Det er lagt nye golv.

Nøkkeltall (<http://www.ssb.no/kostra/stt/index.cgi?nivaa=2®ionstype=kommune>)

1) Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning i prosent

	2007	2008	2009	*2010	2011
Sør- Aurdal	8,4%	8,3%	8,5%	8,7%	10,5%
Gj.sn.kommunegruppe	8,1%	9,1%	10,0%	9,5%	10,2%
Gj.sn.Oppland	7%	7,5%	7,4%	7,9%	7,7%

2) Timer spesialundervisning i prosent av antall lærertimer totalt

	2007	2008	2009	*2010	2011
Sør- Aurdal	19,3%	19%	21,9%	26,9%	21,2%
Gj.sn.kommunegruppe	15,7%	17,5%	18,0%	20,2%	19,4%
Gj.sn.Oppland	15,8%	18,1%	17,9%	17,9%	17,2%

3)Korrigert brutto driftsutgifter til grunnskole pr. elev. Her er samtlige utgifter til skole tatt med bortsett fra utgiftene til IKT-Valdres. Det er ført en for høy sum på lønn i tilknytning til skolelokaler.

	2007	2008	2009	*2010	2011
Sør- Aurdal	90 395	100 159	104 732	104 829	108 007
Gj.sn.kommunegruppe	84 008	90 701	96 937	122 564	127 488
Gj.sn.Oppland	80 600	86 615	91 185	91 185	104 559

- Sør- Aurdal kommune gikk fra å tilhøre kommunegruppe 2 i 2009, til å bli plassert i kommunegruppe 4 i 2010.

Regnskapstall 2011

(1.000 kr.)	REGNSKAP 2011			BUDSJETT 2011 REVIDERT	
Ansvar	Utgifter	Inntekter	Resultat	Netto	Avvik R11/B11
	39 851	-5 757	34 094	34 749	-655

Avviket: Samlet sett for ansvar 20 er det et mindreforbruk på 655 000. For 2011 hadde vi 1,6 mill mer i inntekter enn budsjettet. Ressurser avsatt til videreutdanning ble ikke benyttet da kun en lærer valgte å ta videreutdanning dette skoleåret. I tillegg var det satt av 400 000 til kjøp av PC-er. Tjenesteleder valgte å utsette innkjøpet til 2012.

Målsettinger / utfordringer 2012- 15

- **Ny- GIV** for 10.trinn: her skal 10% av kommunens 10.klassinger med de laveste karakterene etter 1.termin få tilbud om intensiv opplæring i grunnleggende ferdigheter innen norsk, matte og engelsk fra januar og fram til eksamen. Det er snakk om ca 40% lærerstilling i denne perioden. Det er vanskelig å få til dette på en god måte slik at det ikke går ut over ordinær undervisning. Skoleåret 2011/2012 er det 7 elever i 10.kl. ved HEBU. Vi har ikke prioritert å sette inn ressurser til Ny-GIV ved HEBU.
- **Valgfag:** fra høsten 2012 skal det innføres valgfag 1,5 t.pr.uke for 8.klasse. En time skal tas fra elevrådsarbeid mens en halv time skal være en utvidelse av skoleuka. Dette betyr at vi har ett trinn som skal ha en halv time mer undervisning i uka, mens resten av klassene skal fortsette med nåværende årstimetall. Busstidene blir ikke endret. Dette er en utfordring. Det er i tillegg slik at skolen skal tilby minst to valgfag; dette er fag fra fagplanen til videregående skole, og det skal være vurdering med karakter. Vi får slik et utvidet ressursbehov. Tiden til valgfag kan også brukes til at elever får ta fag fra videregående opplæring.
- **Planarbeid:** Det jobbes kontinuerlig med å "samkjøre" skolene ved at det utarbeides felles retningslinjer, plandokument, maler osv. Det skal utarbeides en felles plan for kompetanseheving, lokale læreplaner må revideres/oppgraderes og vurdering og kjennetegn på måloppnåelse må settes i system. Det må også lages en videre fremdriftsplan for innføringen av it's learning.

Virksomhetsplan: det er behov for en felles satsing innenfor skole. Hvilke satsingsområder skal vi ha? Mot hvilke mål skal vi jobbe? Bygger driften vår opp mot å nå disse målene? Kravene til skoledrift og skolens innhold er økende, og det må derfor til en prioritering. Det må settes av ressurser til områder som prioriteres. Klasseledelse kommer til å bli satsingsområdet i **Virksomhetsplanen for 2013**.

- **Det fysiske arbeidsmiljøet:** Ved Bagn skule gjenstår det fremdeles noe ryddearbeid før alt som kom i fra Reinli skule er plassert på en ordentlig måte. Det er dårlig med lagerplass, og det har ikke blitt satt av tid til selve flyttingen. Slik måtte flytteprosessen tas innimellom i den daglige drifta. Dette har dessverre måtte gå ut over det pedagogiske utviklingsarbeidet. Ombygging av arbeidsrom og ny nødutgang har også bidratt til at materiell enda ikke er på plass.
Elevtallet ved Bagn skule økte ved skolesammenslåingen, og en ytterligere økning er ikke forsvarlig med tanke på inneklima. Skolen har allerede klasser som er så store at inneklimaet ikke oppleves som tilfredsstillende. Klasserom, grupperom og personalrom blir lett overfylt, noe som resulterer i et dårlig inneklima. Det er en stor utfordring å bruke bygningsmassen på en hensiktsmessig måte. En deling av klasser er i tillegg ressurskrevende.
- **Digital IOP:** Det ble bestemt at det for samtlige kommuner i Valdres skulle kjøpes inn et digitalt system for arbeid/lagring av individuelle planer (IP) og individuelle opplæringsplaner (IOP). IP er på plass, men vi har enda ikke fått systemet for IOP. Det er en utfordring i forhold til opplæring på dette systemet.
- **Rekruttering:** Det er en utfordring for samtlige skoler i kommunen å få kvalifiserte søkere til ledige stillinger, samt det å knytte til seg kvalifiserte vikarer.
- **Målform:** ved Bagn skule er det mange foreldre som har kontaktet skolen og bedt om at deres barn skal ha bokmål i lærebøkene. Dette er en rett foreldrene har jf oppl § 2-5. Elevene skal da ha BM i alle lærebøker utenom norsk der de må ha NN. Skolen må gå til innkjøp av BM-bøker etter slike henvendelser. All undervisning foregår på NN. Det er en utfordring for lærerne at lærebøkene i BM og NN ikke alltid er likt oppbygd, noe som medfører at det må brukes mer tid på planleggingen av undervisningen.
- **Kompetanseheving:** Det er et stort behov for lærere med utdanning innen rådgivning/karriereveiledning, tysk, norsk og engelsk. I tillegg er det et behov for kompetanseheving i forhold til rektorene. Kommunen ønsker å kunne benytte seg av ordningen som tilbys via Kompetanse for kvalitet. Her bidrar læreren med 25% jobb, kommunen betaler 25% lønn og staten betaler 50% lønn. Slik vil en lærer i 100% stilling ha full lønn, jobbe i 25% og studere i 75%. Kommunen skal i tillegg betale kostnader knyttet opp mot reise, overnatting og materiell. Rektorutdanningen er gratis og det settes ikke inn vikar. Her skal kommunen kun betale utgifter til reise, overnatting og materiell. Frist for å søke på videreutdanning er 15.mars. Budsjettmessig har vi dessverre ikke mulighet til å innvilge mer enn en søknad på fag og en søknad på rektorutdanningen.
- **PPT:** tjenesten har bemanningsproblemer, noe som fører til ventelister. Det tar alt for lang tid i fra en elev meldes opp til PPT til eleven er ferdig utredet, det er fattet enkeltvedtak om spesialundervisning og ekstra ressurser kan settes inn. PPT prioriterer ikke veiledning av lærere.
- **Fornyng/utvidelse av C-blokka ved SAUS:** Lekkasjer her er et konstant problem ved snøsmelting og nedbør. Siden kommunen er i gang med å utarbeide en tilstandsrapport og forberede vedtak om rehabilitering/utbygging/nybygg, er det selvsagt forståelig at man ikke kan bruke penger på C-blokka nå, men det haster virkelig med å få et bygg med bedre standard. Skolen har behov for undervisningslokalet, og det er et problem at utstyr i musikkrommet ødelegges ved lekkasjer.
- **Arbeidslivs-fag:** kommunen har søkt om å innføre dette faget skoleåret 2012/2013. Dette faget kommer i tillegg til språklig fordypning og tysk. Vi håper at de elevene som ønsker en mer praktisk tilnærming til teoretisk kunnskap vil ha nytte av dette faget.
- **IA-arbeid:** Skolene skal gjennomføre "Et enda bedre arbeidsfelleskap" i regi av NAV.

Kulturskolen

Resultatvurdering

Sør-Aurdal kulturskole har hatt følgende tilbud: Gitar, sang, trommer, fele, blåseinstrument,

tangentinstrument, band, musikktime og målekurs.

Opplæringen er stort sett lagt til elevenes skolekretser. Undervisningen følger skoleruta og foregår etter skoletid. Timene er lagt opp som enkelttimer og gruppetimer.

Målsettingen for kulturskolen er å ha gode og varierte tilbud for barn og unge. Kulturskolen har god måloppnåelse.

Kulturskolen har noe venteliste. Årsaken til dette er at vi ikke har lærerressurser til å kunne dekke etterspørselen.

Stillingsramme:

Lærere/instruktører i kulturskolen: 111,75 % stilling, fordelt på 8 lærere

Dirigenter, kor og korps: 71 % stilling, fordelt på 4 dirigenter

Totalt 182,75 % stilling i kulturskolen pr des. 2011

Kommentar:

Av dette er 1 lærer i 17,5% stilling kjøpt inn fra Vestre Slidre kommune.

I tillegg kommer 15% administrativ ressurs fra kultur.

Nøkkeltall

Kulturskolen har 72 elever per desember 2011. Noen elever har flere tilbud.

Kostratall pr. 15.03.12

Korrigert brutto driftsutgifter til kommunal musikk- og kulturskole pr. bruker:

Sør- Aurdal	Etnedal	Nord- Aurdal	Øystre Slidre	Vang	Vestre Slidre
6 797	15 806	13 966	11 794	15 700	15 182

Kostnader til administrasjon er ikke med i kommunens tall.

Målsettinger / utfordringer 2012-14

Videreutvikling av Kulturskolen i Sør-Aurdal med flere tilbud

Økning av stillingsrammen til kulturskolen

Lærerkrefter

Opprettelse av rektorstilling for kulturskolen

Ansvar 30	Barnehage
------------------	------------------

Generelt om tjenesten

Det er 3 kommunale barnehager med 170 plasser for barn fra 0-6 år.

Disse er fordelt på Reinli, Hedalen og Begnadalen.

Det er i tillegg en privat barnehage på Leirskogen med 26 plasser.

Barnehagene er organisert med en tjenesteleder som har faglig ansvar, økonomiansvar og personalansvar. Tjenesteleder tilhører kommuneadministrasjonen. Styrer i den enkelte barnehage har pedagogisk og administrativt ansvar ute i barnehagene.

Resultatvurdering

Full barnehagedekning, de som ønsker får barnehageplass i kommunen.

Reinli barnehage er nå godt i gang og har til høsten vært i drift i 2 år. Det har vært utelukkende positivt med en sammenslåing. Vi hadde som utgangspunkt å arbeide som en basebarnehage, der vi delte barna inn i tre store grupper, hvor de daglig delte de inn i smågrupper på tvers og hadde ulike aktivitetsrom som barna skulle innom i løpet av en dag. Det vi har erfart er at å jobbe som

basebarnehage ikke er det beste for de minste barna, derfor har vi valgt i 2011 å dele barnehagen inn i 4 grupper, der vi har en egen småbarnsavdeling. Dette har fungert mye bedre. Når man starter opp en ny barnehage, tar det litt tid å finne ut av hva som fungerer best, det er viktig å kontinuerlig vurdere og evaluere hva som er det beste for barn og voksne.

Målene i henhold til årsplanen i de enkelte barnehagene har blitt nådd, selv om vi i enkelte barnehager har hatt vansker med å opprettholde kontinuitet pga høyt sykefravær, i tillegg har vi hatt noe pedagogmangel.

Vi har også dette barnehageåret hatt felles styrer i Begnadalen/Hedalen, pga problemer med å få tak i nok førskolelærere. De vi får ansatt prioriterer vi å ha på avdeling for å styrke den faglige driften i barnehagene.

Vi har i 2010/11 ferdigstilt to prosjekt i samarbeid med de andre barnehagene i Valdres. Det har endt ut i to bøker, ei kokebok som inneholder bilder og enkle oppskrifter til bruk ute i naturen, samt ei mattebok der vi har fokus på enkle måter å arbeide med matematikk ute i naturen på. Dette har vært vellykka og til stor inspirasjon for små og store.

Vi gjennomførte også i 2011 en medarbeiderundersøkelse, hvor vi sammen har utarbeidet en handlingsplan, der vi har satt fokus på det som undersøkelsen påpekte, samt innspill fra de ansatte og tillitsvalgte. Områder vi har satt fokus på er blant annet fysiske arbeidsforhold, kompetanseheving, bedre rutiner for informasjonsutveksling og planer/oversikter slik at alle vet hva som skal gjelde.

Vedrørende sykefravær, så hadde vi et fravær i prosent på 11,6 i 2011. Vi har i perioder et høyt sykefravær i enkelte barnehager, det meste er utløst av langtidsfravær. Vi prøver å knytte til oss kjente vikarer slik at det ikke skal bli så merkbart for barn og foreldre om noen er borte. Dette er ikke alltid like lett, da vi i utgangspunktet mangler vikarer.

Resultat fra brukerundersøkelsen i 2011.

Det ble sendt ut brukerundersøkelse til samtlige foreldre i de kommunale barnehagene, hvor av 64% svarte på brukerundersøkelsen, noe som gir oss en god indikasjon på hvordan kvaliteten på tilbudet oppleves. Som en ser av undersøkelsen så er resultatet for barnehagene i Sør-Aurdal veldig bra! Vi har et snitt på 5,1, til sammenligning er landssnittet på 4,9. Vi ser områder vi kan forbedre oss, til eks å gi god og riktig informasjon til enhver tid. Dette jobbes det kontinuerlig med. Nedenfor i tabellen vises resultatene fra brukerundersøkelsen.

52 kommuner i snittet

	Bhg i S.A	Snitt land	Høyest kommune	Lavest kommune
Resultat for brukerne	5,1	4,9	5,9	3,8
Trivsel	5,3	5,0	5,8	4,3
Brukermedvirkning	4,6	4,6	5,6	3,4
Respektfull behandling	5,4	5,2	6,0	4,5
Tilgjengelighet	5,1	5,2	6,0	4,4
Informasjon	4,6	4,6	5,8	3,6
Fysisk miljø	5,0	4,5	5,9	3,3
Generelt	5,3	5,0	5,7	4,0
Snitt totalt:	5,1	4,9	5,9	3,9

Prosjekter

-I Valdres har vi siden 2003 hatt et regionalt prosjekt som heter ”Aktive barn i naturen”, det har blitt ”paraplyen” vår. Vi har siden da jobbet mye med uteliv, det å gi barna glede og gode opplevelser ute i naturen. Dette har blitt et kjennemerke for barnehagene i Valdres.

-Årlig har vi i det regionale samarbeidet hevet et fagområde fra Rammeplanen som vi jobbet og fått kursing i. I 2011 har fokuset vært på fagområdet ”Kunst, kultur og kreativitet”. Vi har også i 2011 hatt felles kursdager og samlinger.

-Det regionale samarbeidet har også endt ut i to bøker, en kokebok og en mattebok til bruk i barnehage.

-Gutter og jenter – like muligheter, et oppstarta likestillingsprosjekt i Sør-Aurdal. Vi har fått midler fra fylkesmann til å gjennomføre dette prosjektet, og vi kommer i 2012 til å sette større fokus på holdninger og tanker kontra gutter og jenter.

-Personalet deltar ellers på aktuelle kurs gjennom året.

Nøkkeltall

Barnehageloven sier at vi skal ha tilstrekkelig bemanning til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet. Vi følger det som har blitt en veiledende norm i barnehagene gjennom mange år, og det er en voksen pr seks plasser, en pedagog pr 18 plasser. Det vil si at vi på en avdeling med 18 plasser har en førskolelærer og 2 assistenter/fagarbeidere. I tillegg så skal det være styrer i minimum 40% administrativ stilling.

Regnskapstall 2011

(1.000 kr.)	REGNSKAP 2011			BUDSJETT 2011 REVIDERT	
Ansvar	Utgifter	Inntekter	Resultat	Netto	Avvik R011/B11
30	16 898	-4 886	12 012	12 025	-13

Det blir rapportert på gruppe barnehage. Det er tjenesteleder som har oversikten over midlene og disponerer disse i samråd med styrer i den enkelte barnehage, utfra ønsker og behov.

Kostra-tall for barnehage 2011

	Sør-Aurdal	Øystre Slidre	Nord-Aurdal	Vestre Slidre	Gj.snitt Oppland
Netto driftsutg pr innb 1-5 år i bhg i kr:	87 148	85 090	88 238	103 551	103 786
Dekningsgrad i bhg, 1-5 år	89,9 %	88,4%	86,3	98,3	90,5%

- Netto driftsutg pr innb 1-5 år i bhg i kr, viser at at vi ligger på lik linje vedr. utgiftsnivå. -89,9 % dekningsgrad, men alle kan få plass hvis de ønsker. I Sør-Aurdal er det flere barn som ikke ønsker plass i barnehage.

- 170 kommunale bhg plasser, ca 120 barn i barnehage.

- ca 33 ansatte fordelt på ca 26,7 årsverk.

Målsettinger / utfordringer 2012- 15

Ferdigstille Reinli barnehage innvendig ved å få på plass lyddempende plater i taket slik at akustikken blir bedre. Ute må det ses på flere løsninger kontra parkering, det blir trangt på nedsiden spesielt vinterstid pga all snø. Vi har også utfordringer kontra taket, der det samler seg masse is som blir hengende ned ved innganger og der barna leker, som er direkte farlig for barn og voksne. Få på plass ventilasjonsanlegg i Hedalen naturbarnehage.

Mer fokus på trivsel og ivaretagelse, få ned sykefraværet. Setter i gang forebyggende tiltak til

høsten i samarbeid med Nav. Fokus på et enda bedre arbeidsfellesskap.

Flere førskolelærere. Stor mangel på førskolelærere er en utfordring pga dette går utover det faglige innholdet barnehagene. Vi må nå ha et større fokus på å rekruttere flere med førskolelæreutdanning, da det også fra sentralt hold kreves en høyere pedagogtthet.

Kompetanseheving for de ansatte, mer kursing/oppdatering. Vi skal i 2012 i gang å lage en strategisk kompetanseplan for barnehage.

Økning i antall barn med spesielle behov som krever ressurser og tilrettelegging. Dette er kostnadskrevende.

Vi har i 2011 ikke hatt tilgang på logopedhjelp, dette er en utfordring da vi ser at språkopplæring og forebyggende arbeid kontra dette er noen av de viktigste områdene i barns utviklingsløp.

Vi har et godt samarbeid med Leirskogen private barnehage, men det er vanskelig å få tak i førskolelærer, og dette har i 2011 betydd at tjenesteleder hatt jevnlig veiledning av styrer.

Ansvar 403

Hjemmetjenester

Hjemmetjenesten dekker områdene hjemmesykepleie, hjemmehjelp (herunder ambulerende vaktmester), disponering av tilrettelagte boliger for eldre og uføre; bo-og servicesentra (Hedalsheimen og Solbraut) og omsorgsboliger (Spangrud, Reinli, Begnadalen og u.etasjen Sør-Aurdalsheimen), brukerstyrt personlig assistanse og psykisk helsearbeid med dagsenteret Skoglund.

Hjemmetjenesten favner også om ordningene med omsorgslønn, støttekontakt, trygghetsalarmer og kommunale hjelpemidler.

De fleste av tjenestene er lovpålagte og er hjemlet i Lov om helsetjenesten i kommunene og Lov om sosiale tjenester. Pasientrettighetsloven samt helsepersonelloven er også svært sentrale i vårt arbeid.

Resultatvurdering

Alle de ulike områdene innen hjemmetjenesten har hatt et aktivt år, der personalet på ny har gjort en kjempeinnsats!

Totalt har hjemmetjenesten hatt 301 tjenestemottakere/ -søkere i 2011 (økning fra 2010).

Årsverkramma ble redusert med 0,69 fra 2010 (til 36,42), dette for å klare å få budsjettet innen tildelt ramme. Reduksjonen kom som følge av at to ansatte ble pensjonister i løpet av 2010, og sett opp mot behovet som var hos tjenestemottakerne ved slutten av 2010 regnet vi med at denne reduksjonen skulle gå forholdsvis greit.

I løpet av året mottok 136 brukere hjemmehjelp – en liten nedgang fra 2010.

Behovet for hjemmehjelp er stadig til stede, og hjemmehjelperne gjør en viktig jobb – ikke bare ifht det praktiske arbeidet de gjør, men også for mange ifht den sosiale biten overfor de eldre!

Hjemmesykepleien har i gjennomsnitt hatt rundt 180 antall innskrevne pasienter til en hver tid i løpet av året. Dette er en liten nedgang fra 2010. Antall besøk gikk også noe ned fra 2010, totalt 72.513 besøk i 2011. Selv om antall besøk gikk ned, oppleves det at arbeidsmengden har holdt seg på stort sett samme nivå som 2010. En ser at en god del av pasientene har behov for mer hjelp, og at den ansatte i flere tilfeller må bruke mer tid hos den enkelte pasient/ på det enkelte besøk. Dette henger bl.a. sammen med at sykehusene skriver pasientene raskt ut, og kommunen må følge opp påbegynt behandling. En annen grunn er alderssammensetningen til pasientgruppa – vi har mange gamle som etter hvert trenger mye hjelp.

Hjemmesykepleien	2009	2010	2011
<i>Gj.snitt antall innskrevne pasienter</i>	190 – 200	180 – 190	180
<i>Gj.snitt antall besøk pr. mnd.</i>	7211	6922	6042

Vi hadde også i 2011 noen "feriepasienter" som hadde rett på nødvendig helsehjelp, der spesielt en krevde en god del og oppholdt seg et stykke unna hjemmesykepleiekontoret → tid til kjøring i tillegg til hjelpen som skulle gies. "Feriepasienter" ser ut til å kunne bli en utfordring etter hvert, sett ut fra behovet for/ tilgang på ressurser.

I juni 2010 vedtok kommunestyret at det skulle opprettes et bemannet bofellesskap for personer med lett til moderat demens, som skulle lokaliseres til Hedalsheimen bo- og servicesenter. Et tilbud / omsorgsnivå kommunen ikke har hatt tidligere. Arbeidet med tilpasninger av lokalene startet i 2011, og ser ut til å være i mål i første del av 2012. Drift- og vedlikeholdsavdelingen har stått for "grovarbeidet", mens en gruppe bestående av personal i hjemmetjenesten + pårørende-representant har gjort en betydelig jobb i fht interiør og inventar tilpasset brukergruppen. Vi håper å kunne ta bofellesskapet i bruk i løpet av 2012, dersom det budsjettmessig finnes ressurser til bemanning.

Innen psykisk helsearbeid ser vi også at arbeidsmengden er stor, og antall brukere som trenger tjenester holdt seg på omtrent samme nivå som 2010. 80 brukere fikk hjelp fra tjenesteområdet i 2011 - fra våre psykiatriske sykepleiere, psykiatrisk hjelpepleier, sosionom og ved dagsenteret. Sosionom med ansvar for personer med rusproblematikk ble overført fra Nav til psykisk helsearbeid, med 40 % i 2010 og resterende 60 % i 2011. Sosionomen jobbet fortsatt delvis i Nav-systemet i 2011, men faglig knyttet til psykisk helsearbeid. Dette ser vi har vært en styrke for tjenesten.

Skoglund dagsenteret har vært oppe 4 til 5 dager i uka, og det jobbes aktivt med å trekke brukerne mest mulig med i drifta. Fysisk aktivitet vektlegges.

I september 2010 flyttet dagsenteret til "gamle Bagn barnehage". Det var stort behov for oppussing og noe omgjøring av lokalene. Dette arbeidet ble påbegynt i 2010 og sluttført i 2011 – takket være iherdig innsats av både personalet og brukerne, og med hjelp fra drift- og vedlikeholdsavdelingen. Vi er svært stolte av nytt dagsenter. Uteområdet mangler det en god del på enda, men vi håper at dette blir ordnet i løpet av 2012.

Det var færre personer som benyttet seg av dagsenteret i 2011 enn 2010, mens antall besøk var flere enn i 2010. Altså er de som benytter seg av tilbudet, oftere på dagsenteret.

Dagsenter psykisk helsearbeid	2009	2010	2011
Antall brukere	18	23	17
Antall besøk	1022	889	967

Utenom dagsenter-tilbudet har vi mye individuell oppfølging, men har også en del gruppevirksomhet (bl.a tur- og svømmegruppe). Nettverksmøte brukes aktivt i tjenesten, og 3 ansatte sluttførte videreutdanning i nettverksmøteledelse våren 2011 (jfr.Valdresprosjekt III, Valdres viser veg). Det har vært nettverksmøter i 10 familier i løpet av året, der hver familie har hatt flere møter.

Psykisk helsearbeid samarbeider tett med flere andre tjenesteområder, bl.a hjemmesykepleien, helsestasjon, fysioterapi, barnevern. Har også deltatt i tverrfaglig samarbeid på skolene, da spesielt ungdomsskolene og videregående skole. Også samarbeide på tvers av Valdreskommunene.

I tillegg kan vi nevne at tjenesten har vært tilkalt i krisesituasjoner. Kriseteam har vært operativt på plass fra februar 2002, og har i 2011 vært involvert konkret i 3 saker.

I forhold til hendelsene 22.07. på Utøya og i Regjeringskvartalet hadde kommunen ingen direkte involverte, men kriseteamet var i beredskap og tilbud ble gitt både til grupper og enkeltpersoner.

I forhold til kompetanseheving deltok tjenesten i 2011, i et prosjekt med utarbeidelse av en strategisk kompetanseplan for helse- og omsorgstjenesten i kommunen. Dette ble et godt verktøy for å synliggjøre den kompetansen vi allerede har, hva vi trenger og hvordan vi skal skaffe oss/ vedlikeholde kompetanse. I tillegg belyser planen ulike arenaer vi har/ driver kompetanseheving/ kompetanseutveksling.

Prosjektet om etisk kompetanseheving i regi av KS, som vi startet opp sammen med Miljøarbeidertjenesten og Sør-Aurdalsheimen i 2009, fortsatte i 2010 og 2011. Stort sett har vi klart å

holde målet med å ha noe etisk refleksjon på alle personalmøter gjennom året. Dette mener vi er med å heve kvaliteten på tjenestene våre.

Som følge av samhandlingsreformen, trådte ny helse- og omsorgstjenestelov og folkehelselov i kraft 01.01.12, som pålegger kommunene nye oppgaver. Det ble høsten 2011 prioritert at alle høyskoleutdanna ble kurset i det nye lovverket. Resten av personalet vil bli skolert på dette i løpet av 2012.

Av andre kompetansehevende tiltak som ble gjennomført i 2011 nevnes bl.a legemiddelhåndteringskurs, skrive/dataopplæring i fht dokumentasjonsplikten helsepersonell har, ulike dagskurs i fht behandling av pasienter med f.eks kreft, demens, ulike psykiske lidelser osv.

Flere ansatte er under utdanning (som er veldig positivt!) – 1 hjelpepleier ble ferdig med sykepleierutdanning våren 2011, og 3 andre hjelpepleiere blir ferdige våren 2012.

3 sykepleiere ble ferdige med videreutdanning i nettverksmøteledelse og relasjonskompetanse, våren 2011, og 5 andre ansatte til i kommunen (herunder 2 tilhørende hjemmetjenesten) begynte på utdanningen høsten 2011.

Alle som har vært/ er under utdanning har hatt noe permisjon – både med og uten lønn, ihht gjeldene avtaleverk. Vakter de skulle hatt, har måttet dekkes opp – som tidligere år har vi ikke mange vikarer å ta av, dermed blir det i blant noe merarbeid på andre fast ansatte.

Det har ellers i 2011 blitt sett på/ jobbet med forslag til et tildelingskontor/ tildelingsteam i kommunen, i første rekke for pleie- og omsorgstjenester – arbeidet med dette fortsetter i 2012. Dette for å forbedre saksbehandlingsrutinene våre – det oppleves til stadighet at det ikke er nok tid til dette arbeidet, og en ser på muligheter for å kunne løse dette på en bedre måte.

Det minnes om at dette er lovpålagte oppgaver, som det må prioriteres ressurser til.

Regnskapstall 2011

(1.000 kr.)	REGNSKAP 2011			BUDSJETT 2011	
	REVIDERT				
Ansvar 403	Utgifter	Inntekter	Resultat	Netto	Avvik R11/B11
Hjemmetjenesten	23 999	6 868	17 131	17 087	44

Budsjettmessig hadde hjemmetjenesten et merforbruk på 44' – dette skyldes i hovedsak at KLP ble dyrere enn stipulert.

Det er kjørt "stram linje" hele året i fht å prøve å holde kostnadene på et så lavt nivå som mulig, og alle ansatte har vært med og bidratt slik at merforbruket ikke ble større.

Det påpekes at tjenesten er uforutsigbar – noe som ofte kan innvirke på budsjettet. Det er umulig å forutse hvor mange som er dårlige og hvor dårlige de vil være, og hvilket hjelpebehov de vil ha, til enhver tid.

Ser en på Kostra-tallene for 2011, og ser på hva vi gjennomsnittlig bruker per mottaker av hjemmetjenester, ligger Sør-Aurdal kommune under både i ft kommunegruppe 04, Oppland og alle kommuner totalt.

	<i>Sør-Aurdal</i>	<i>K.gruppe 04</i>	<i>Oppland</i>	<i>Alle komm.</i>
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner)	172 882	226 085	186 683	196 024

Målsettinger / utfordringer for 2012 – 2015

Vi ser som hovedmålsetning og utfordring for hjemmetjenesten:

Å gi alle de i Sør-Aurdal kommune som trenger hjelp/ tjenester fra oss "rett hjelp til rett tid".

- Saksbehandling: Det skal forligge formelle, skriftlige vedtak før tjenesten iverksettes.
- Tildelingskontor/ tildelingsteam: Få dette på plass og i drift, i samarbeid med Miljøarbeidertjenesten og Sør-Aurdalsheimen. Opplæring av personale som blir dyktige på tildeling og saksbehandling.
- Kompetanseheving: Følge strategisk kompetanseplan med tilhørende tiltak for det enkelte budsjettår. Legge til rette så langt som mulig for kompetanseheving på arbeidsplassen, med bl.a at etisk refleksjon skal være et fast tema på alle personalmøter. Også legge til rette så langt det er mulig, for deltagelse på kurs, videre- og etterutdanning.
- Samhandlingsreformen: Nok kunnskap og kompetanse i personalgruppa til å kunne møte alle utfordringer som følger med reformen. (Forebygging, behandling, rehabilitering i fht ulike pasientgrupper og diagnoser.) Utvikle gode rutiner innad i kommunen, i samarbeid med andre kommuner og med helseforetakene.
- Dokumentasjon og lovpålagte registreringer: Fortsette med gode rutiner og opplæring i fht IPLOS-registrering og dokumentasjon i fagprogrammet Profil.
- Bemannet bofellesskap: Oppstart og drift med motiverte medarbeidere, som har gode rutiner å jobbe etter som gir et godt tilbud til målgruppen.
- Brukere/ pasienter: fornøye brukere/ pasienter som opplever at de får den hjelpen de trenger.
- Medarbeidere: fornøye medarbeidere som trives på jobb

Ansvar 404	SØR-AURDALSHEIMEN
-------------------	--------------------------

Generelt om tjenesten

Ved Sør –Aurdalsheimen har 46 plasser vært i bruk det meste av året.

Beleggsprosenten har vært på 83,28, mot 97,12 % året før.

Alle som har hatt behov for avlastning, lang – og korttidsplass har fått det.

Det døde 24 personer på sykehjemmet i 2011, det samme antall som i 2010.

Det er stor aktivitet ved sykehjemmet, med innleggelser og utskrivinger nesten hver uke.

Dette krever høy kompetanse, og de ansatte strekker seg langt for å yte best mulig service, faglig bistand og god pleie til alle.

Sykehusene har kort "liggetid". Dette fører til at mange må innom sykehjemmet for rehabilitering før de kan reise hjem. Ingen utskrivningsklare pasienter fra Sør Aurdal kommune må ligge på sykehuset og vente på sykehjemsplass.

Det har i perioder vært ledig kapasitet, og det er solgt korttidsplasser til Øystre Slidre, Vestre Slidre og Etnedal kommune.

Sør-Aurdalsheimen har eget kjøkken, vaskeri og renholdsavdeling.

I tillegg til mat til beboerne på Sør – Aurdalsheimen, produseres middag til hjemmeboende, personer på dagsenter på Bagn og i Hedalen, og til beboere på Hedalsheimen.

Salg av middag til hjemmeboende har gått ned i 2011. Årsaken til dette er usikkert, men kan ha sammenheng med ekstra mange dødsfall i 2010.

Nøkkeltall

Kostra tall 2011

	Sør-Aurdal 2011	Gj.snitt komm. Gr.	Gj.snitt Oppland	Gj.snitt landet u/Oslo	Gj. Snitt alle komm.
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon. %	15,7	14,3	13,3	13,8	14,1
Korr. Brutto driftsutg., institusjon pr. plass	776 364	790 927	903 495	877 120	878 707
Legetime pr uke pr beboer i sykehjem	0,19	0,36	0,41	0,39	0,39

Nøkkeltallene viser at Sør – Aurdalsheimen har høyest antall personer over 80 år av sammenlignbare kommuner, og også høyest sammenlignet med Oppland og hele landet

Tallene viser også at vi bruker **mindre** penger til brutto drift av sykehjem pr. plass, både sammenlignet med kommunegruppe og landet.

Legedekningen er det samme som året før, mens tallene fra sammenlignbare kommuner har økt.

Regnskapstall 2011 (regnskapstall pr 270312)

(1.000 kr.)	REGNSKAP 2011			BUDSJETT 2011 REVIDERT	
Ansvar 404	Utgifter	Inntekter	Resultat	Netto	Avvik R11/B11
3200, Pleie/pr. hjelp/	25.693	7.042	18.651	18.320	331
3205, Kjøkken	3.837	1.263	2.574	2.155	419
3210, Vaskeri	1.283	74	1.210	962	248
3215, Administrasjon	961	198	763	1.050	-287
3220, Rengjøring	1.507	219	1.297	1.630	-333
8600, Motpost avskr.		220	-220	-220	0
Sum Sør- Aurdalsheimen	33.281	9.007	24.274	23.897	377

Pleie/ praktisk hjelp.

Regnskapet viser totalt et merforbruk på kr.377.000. Hovedårsaken til dette er at Pensjonspremie til KLP ble dyrere enn beregnet. For hele Sør – Aurdalsheimen utgjorde dette et merforbruk på kr. 415.000.

Sør – Aurdalsheimen har hatt en vakant avdelingslederstilling hele 2011, ellers har det ikke vært reduksjon av stillinger. Tjenesteleder hadde ulønnet permisjon en periode på høsten.

Økonomien generelt har vært stram, slik at en er på etterskudd med fornying av utstyr. Det gjelder

spesielt senger, madrasser og løftehjelpemidler.

Midler til kurs og opplæring har vært romsligere enn på lenge, og mange har deltatt på forskjellige kurs. Strategisk kompetanseplan for helse – og omsorg ble utarbeidet i 2011. Det er store forventninger til at denne skal bidra til målrettet kompetanseheving.

Prosjektet om etisk refleksjon videreføres, og har til hensikt å påvirke motivasjonen, øke kompetansen hos ansatte, og bedre kvaliteten på tjenesten. Dette er et samarbeid mellom hjemmetjenesten, miljøarbeidertjenesten og sykehjemmet. ”Etikkdag” hvor alle ansatte hadde tilbud om å delta, ble holdt i november.

Sør – Aurdal kommune har i løpet av 2011 deltatt i mange regionale prosjekt. Her nevnes de som har størst betydning for Sør – Aurdalsheimen:

- Regional kompetanseplan, inkludert kompetanseløftet 2015. Denne sørger for at alle som tar videreutdanning får støtte fra fylkeskommunen.
- Samhandlingsreformen har medført at Sør – Aurdalsheimen har vært delaktig i delprosjekt 3, som handlet om ressurskrevende tjenester til personer med demens.
- Det har vært opplæring og kurs i normen for informasjonssikkerhet og helsenett.
- Prosjektet ”verdighet i Valdres” er viktig for å øke kompetanse på bl.a. palliasjon.

Kjøkkenet.

Kjøkkenet hadde et betydelig merforbruk i 2011. Dette har bl.a. sammenheng med økte matpriser og svikt i salg av mat til hjemmeboende. Alle hjemmeboende som ønsker det, kan kjøpe middag, men nedgangen kan ha sammenheng med spesielt mange dødsfall i 2010.

Produksjonskapasiteten er stor, og det letes etter ”nye kunder”.

Rengjøring.

Driften på renhold og vaskeri har gått som planlagt, til tross for stort sykefravær hele året. En av de store, gamle vaskemaskinene måtte erstattes.

Generelt om driften:

- Sykefraværet var på gjennomsnittlig 13 %. (11,7% i 2010).
Nye regler for oppfølging av sykmeldte kom i 2011. og gjør at sykmeldte skal ha tettere oppfølging. Aktiv sykmelding er tatt bort, og gradert skal brukes mer.
Det ser ut som noe av fraværet kan relateres til belastningsskader pga tung pleie og reinhold.
- Samarbeid med pårørende og frivillige gir gode resultater, med mange fornøyde både brukere og pårørende.

Målsettinger – utfordringer 2012-15.

- Sykehjemsplassene er kommunens øverste trinn i omsorgstrappa, og skal tildeles de som har størst behov for heldøgns omsorg.
- Sykehjemmet skal gi rehabiliterings, korttids og avlastningsopphold til de som har krav på det etter helse – og omsorgsloven.
- Det skal etableres tildelingskontor for alle pleie – og omsorgstjenester i kommunen.
- Nylig vedtatt kompetanseplan skal tas i bruk, og ansatte skal motiveres til utdanning og videreutdanning
- Etisk kompetanseheving skal innarbeides som en kontinuerlig prosess.
- Deltakelse i SamAks (samarbeid mellom spesialisthelsetjenesten og sykehjem) Prosjektet skal gå over 3 år, og vil styrke demensomsorgen.
- Legedekning og medisinsk kompetanse bør styrkes i tråd med nasjonal standard for legetjenester i sykehjem.

- Sosiale og kulturelle tiltak skal videreutvikles. Det er bevilget midler fra ”den kulturelle spaserstokken”.
- Besøktjeneste og frivillig innsats skal ivaretas og videreutvikles.
- Det skal være fokus på pårørende som ressurs.
- Sansehagen skal videreutvikles for å gi alle pasienter en god opplevelse ute.
- Samhandlingsreformen fases inn fra 01.01.12, og Sør – Aurdalsheimen skal ha kapasitet og kompetanse til å ta i mot utskrivningsklare pasienter fra spesialisthelsetjenesten.

Ansvar 405	Miljøarbeidertjenesten
-------------------	-------------------------------

Generelt om tjenesten

Miljøarbeidertjenesten ga tjenester til 40 personer. Av disse mottok 22 personer praktisk bistand ut fra sitt funksjonsnivå i egne leiligheter. Tjenestene varierte fra noen timer bistand pr dag til mer omfattende bistand opp til 24 timer pr døgn.

18 personer fikk tjenester som støttekontakt, avlastning, opplæring, voksenopplæring, individuell plan, veiledning etc.

Det var 43,8 årsverk knyttet til tjenesten, i tillegg kom timeavtaler med støttekontakter og avlaster. Voksenopplæring ble gitt og er lovpålagt.

Tingvolltoppen Verksted og kantina ga tilbud 5 dager pr uke, 21 arbeidstakere var der i 2011 (5 arbeidstakere hadde sitt VTA (varig tilrettelagt arbeid) gjennom Valdres Arbeidssenter .

Flere av tjenestemottakerene hadde personalbistand om morgenen, som også bisto arbeidstakerne på jobb/aktivitet.

Arbeidstilbudet hadde et bredt spekter av arbeidsoppgaver. Personalet var godt kvalifisert og tilbudet var godt organisert.

Andre kommuner henvendte seg og ønsket å kjøpe tjenester. Vi har solgt plass til Etnedal kommune.

Sør-Aurdal kommune har 5 VTA plasser og Valdres Arbeidssenter var en aktiv samarbeidspartner.

Avtale med prosjektet Fekjærtunet om leie av lokalene på Kroken ble oppsagt 31.12.11.

Tjenestemottakerne på Miljøarbeidertjenesten Hedalen var der de andre dagene med personale.

Personalet på Hellerud og Furuly ble samkjørt på turnusen og alle personale måtte jobbe i begge bofellesskapene. Ellers har 2 av brukerne blitt alvorlig syke og vi har hatt ett tett og godt samarbeid med Heimertjenesten, Sør-Aurdalsheimen og kreftsykepleier.

På Bagn er det flyttet inn 2 fra andre kommuner og 1 fra Sør-Aurdal flyttet inn i egen leilighet.

Miljøarbeidertjenesten mottok veiledning fra Sykehuset Innlandet, Habiliteringstjenesten til 10 brukere.

Resultatvurdering

Har hatt stort behov for flere personale til for eksempel engasjement til ressurskrevende tjenester. Vi har mangel på faste ansatte med fagarbeider utdanning og med 3 årig høgskoleutdanning (som det er et krav om i fht for eksempel Lov om sosiale tjenester kap 6A). Miljøarbeidertjenesten opplevde det vanskelig å få tak i personer til stillinger og personer med rett kompetanse. Dette bidro til at fast personale fikk en ekstra belastning med å gi opplæring, gi trygghet til tjenestemottakere og yte de tjenester vi er pålagt å gi.

Miljøarbeidertjenesten	Årsverk (antall personer)	Andel årsverk med fagutdanning
2007	31,8 (57)	69%
2008	37,7 (65)	67%
2009	40,4 (69)	63%
2010	42,1 (76)	60%
2011	43,8	64%

I tillegg har vi en stilling fra Valdres Arbeidssenter (VAS).

Vi startet ”vikarpool” sommeren 2010 i Bagn. Dette har bidratt til mindre overtid og vikarutgifter. Har gitt en bedre helhet i tjenestetilbudet.

20% stilling i administrasjon er systemansvarlig for fagsystemene profil og notus for områdene Sørurdalsheimen, Hjemmetjenesten og Miljøarbeidertjenesten.

100 % stilling på Tingvolltoppen blir lønnet fra VAS og skal gi veiledning til VTA (varig tilrettelagt arbeid) deltakerne.

Søknad på tjenestene har endret seg de siste årene, det er mange barn/unge som trenger bistand. Dette krever kompetanse, og ga veiledning til andre nivå i kommunen for eksempel skoler.

Miljøarbeidertjenesten yter tjenester fra 0-100 år, altså hele livet. Tjenesten er omfattende og setter spesielle krav til kompetanse da den følger hele livsløpet til mennesker som hele tiden er i utvikling. Vi fattet vedtak om støttekontakt, avlastning, hjemmehjelp, hjemmesykepleie, praktisk bistand og ga tjenester etter vedtakene, samt ga veiledning og opplæring til foreldre, personalet, søsken og andre som er i kontakt med tjenestemottaker på ulike nivå.

Miljøarbeidertjenesten hadde mange deltidsstillinger. Hovedårsaken til dette er behovet for nok personell på turnusen i helg.

Personale var fleksible til å finne løsninger og tjenestene de ga til tjenestemottakerne var av god kvalitet. Det er et kontinuerlig stort press på personale og det er derfor nødvendig med veiledning for å kunne yte gode tjenester til krevende tjenestemottakere og for å unngå for stor slitasje på personalet..

Personalet samarbeidet mye med hjelpeverger, foreldre og pårørende om tjenestemottakerne, dette bidro til at tjenestemottakerne, hjelpeverger, foreldre og personale sammen jobbet for en god tjeneste. Dette bidro også til at brukermedvirkningen ble tatt vare på.

Sykefravær i Miljøarbeidertjenesten

2007	2008	2009	2010	2011
14,1	17,6	10	13,2	13,7

Det har vært og blir kontinuerlig jobbet med å få færre sykmeldinger og større tilstedeværelse.

Det er gjennomført oppfølgingssamtaler med sykmeldte, søkt om tilretteleggingstilskudd og fritak fra arbeidsgiveransvar ved kronisk syke. Jobbet med å hindre personsaker og hadde samarbeid med fysak- koordinator ifht forebygging.

Vi startet arbeidet med Ideteam i 2011, der møttes verneombud, tillitsvalgte, soneleder, hovedvernombud, tjenesteleder og rådmann hadde mulighet til å møte. Målet er å få ett enda bedre arbeidsmiljø og redusere sykefravær. Grunnlaget er fra HMS permen som vi jobbet aktivt med å få personalet til å bli eiere av.

Miljøarbeidertjenesten har hatt studenter, lærlinger, arbeidspraksisplasser og utplassering fra Valdres vidaregåande

Prosjekter

1.VTA (Varig Tilrettelagt Arbeidsplasser) – 5 arbeidstakere starter 12.04.10. Det blir kontinuerlig jobbet med arbeidsoppgaver og vi har hatt samarbeid med barnehagen i Reinli, Nille og Coop for

utprøving av jobb til noen arbeidstakere.

2. Behovet for flere samlokaliserte leiligheter er stort og det ble fattet vedtak i kommunestyret om bygging av 8 leiligheter på Synneisbakkin.

4. Etske refleksjonsgrupper Hensikten er å sette fokus på etisk refleksjon rundt hverdagens dilemmaer, gjennomføre etiske refleksjoner på personalmøter i de tre tjenesteområdene i PRO

5. Legemiddelhåndtering, tjenestelederne har ansvaret for opplæring og håndtering av legemiddel Gjennomførte opplæring med test og oppfølging.

6. VOX (Vox er et nasjonalt fagorgan for kompetansepolitikk, med særlig vekt på voksnes læring. Vi skal legge til rette for økt deltakelse i arbeids- og samfunnsliv), etter søknad til VOX fikk vi innvilget midler til opplæring i fht dokumentering og data. Startet høst 2011. Det var 24 deltakere fra de tre områdene i PRO.

7. Opplæringsperm Arbeidet med opplæringsperm, her er målet at alle nye skal få nødvendig opplæring teoretisk og praktisk.

8. Målstyring i sammen med resten av kommunen startet vi prosessen.

9. Risikoanalyse og handlingsplan, gjennomførte risikoanalyse på Tingvolltoppen innenfor områdene krise og ergonomi, Søre Vold og Lund innenfor områdene sykefravær og ergonomi.

10. Ulike interkommunale og kommunale nettverk eks. Måltrettet miljøarbeid i Valdres, Tverrfaglig team

11. Samarbeid med HIL (Høgskolen i Lillehammer) ang vernepleieutdanning

Prosjektets målsetting:

Prosjektets målsetting er å legge til rette for god læring i praksis gjennom å benytte praksisfeltet som læringsarena, prøve ut alternative måter å organisere praksisperiodene på, etablere og skolere et veilederkorps i kommunen ved å tilby veilederutdanning fra Hil og skape møteplasser for læring mellom fagansatte på høgskolen og praksisveiledere

Videre vil prosjektet ha som mål å legge bedre til rette for: At flere deltidsstudenter gjennomfører påbegynt studie ved å knytte studentenes arbeidserfaring tettere til læringsprosessen, bedre rekrutteringen til vernepleierutdanningen gjennom måltrettet samarbeid med noen kommuner.

I prosjektgruppa er tjenesteleder som representant fra Valdres.

12. Studiering med temaet: Utviklingshemmede – identitet, samliv og seksualitet

Sør-Aurdal kommune opplever å ha unge med utviklingshemming som har behov for spesielle forberedelser til et voksenliv.

Ungdommene er i en fase i livet der frigjøring fra foreldre og etablering av relasjoner til venner og kjærester er viktig.

Gjennom prosjektet ønsker man at ungdommene skal møte ungdomsårene best mulig forberedt og rustet for de utfordringer voksenlivet innebærer.

Utvikling av egen kropp, identitetsutvikling, samspill, grensesetting og seksualitet er sentral tema.

Det erfares at mange med utviklingshemming deltar i mindre sosiale sammenhenger med jevnaldrene. De får dermed ikke samme "kompetanse" som andre ungdommer tilegner seg gjennom slikt sosialt samspill.

Studier viser at ungdom med utviklingshemming er mer utsatt for overgrep enn jevnaldrene.

Nøkkeltall

Ressurskrevende tjenester,

Fire av tjenestemottakerne som mottok tjenester fra Miljøarbeidertjenesten kostet brutto kr 12411000 (Sør-Aurdal kommune mottar kr 545 000 pr person gjennom inntektssystemet) og innslagspunktet deretter er kr 935 000 Det vi bruker over dette får vi støtte på 80 %. I 2011 utgjorde dette seg kr 5 193 000.

Miljøarbeidertjenesten dekker utgifter til klær, briller, legebesøk til personalet som er blitt skadet, fått ødelagt ting og lignende i jobb med tjenestemottakerne.

	2008	2009	2010	2011
Trusler	15	12	63	51
Nesten ulykker	12	10	6	9
Yrkesskader	1	8	2	1

Regnskapstall 2011

(1.000 kr.)	REGNSKAP 2011			BUDSJETT 2011 REVIDERT	
Ansvar 405	Utgifter	Inntekter	Resultat	Netto	Avvik R09/B09
	26183	- 6623	19561	18838	723

Utfordringer i Miljøarbeidertjenesten 2012-2014

- Gi brukerne et godt og individuelt tilbud som er i samsvar med rettigheter nedfelt i lover og forskrifter
- Samlokalisering,
Ved å samlokalisere tjenestemottakere med store bistandsbehov kan vi skape et bedre fagmiljø, som kan bidra til faglige utfordringer, større trygghet, mindre personalskader. Etter hvert kan dette også gi en økonomisk gevinst i form av sparte driftsutgifter.
Det kan også være en fordel for de med mindre bistandsbehov da de ved å bo mer samlokalisert kan ha glede/nytte av hverandre. Personalet kan ved samlokalisering yte tjenester uten å bruke mye tid på forflytning.
- Avlastnings- og treningsleilighet
- Organisering av tjenesten
I forvaltningsrevisjonen Tjenestestruktur i Sør-Aurdal kommune konkluderer Valdres kommunerevisjon med: "Generelt vil det være god ressursutnyttelse å samle produksjonen av en tjeneste på et mindre område, for å redusere ressursbruk som ikke er til direkte nytte for brukeren."
- Tingvolltoppen
Utvikle arbeidstilbudet på Bagn mer framtidsrettet og lønnsomt. For nye brukere er det avgjørende at jobber/aktivitetstilbud er tilpasset deres individuelle opplæringsplan og at de får tett oppfølging. Det er også viktig at de kan føle tilhørighet til et fellesskap, som i dag er bygd opp på Tingvolltoppen. Oppdatere avtale med VKR. Jobbe for flere VTA plasser.
- Rekruttere nok personale
Miljøarbeidertjenesten har store problemer med å skaffe nok og kvalifiserte personer til å yte nødvendig tjeneste.
- Kompetanse
For å kunne yte tjenestene innbyggerne har krav på, kreves det at personale har nok kompetanse. Dette vil også bidra til at de blir trygge i jobben. Kommunen er pliktig til å gi opplæring. Behovet er på lang sikt å bygge opp et team som er dyktige på kompliserte fagopplegg og tvang, og har mulighet til å gi kontinuerlig opplæring.
Høyskolepersonell er nødvendig for å kunne gi veiledning/ oppfølging, være modeller og bidra til et godt arbeidsmiljø.
Det er også et krav om høyskoleutdanning ved skadeavverging etter vedtak Lov om sosiale tjenester kap 4 A.
- Dokumentasjon/data
Miljøarbeidertjenesten jobber for å følge krav om dokumentasjon og kvalitetsikring, benytter fagsystem Profil og registreringssystemet IPLOS. Dette krever opplæring av ansatte og ressurser til å få det gjennomført.
- Brukermedvirkning

Tjenestemottakerne har store rettigheter i fht til informasjon og kunne påvirke hvordan de vil/ønsker tjenestene skal ytes. Flere av mottakerne har ikke samtykkekompetanse og har hjelpeverge til å ta vare på seg juridisk. Hjelpeverge er som regel oppnevnt i sin alminnelighet og noen i fht til kap 4A.

Dette er en stor utfordring i dagens travle hverdag og i opplæring av personale.

- Tilrettelegge for at barn med funksjonshemming kan bo heime så lenge som mulig
- Rettsikkerhet i fht tjenestemottakere og tjenesteytere
- Samarbeid i med ulike VAS, Valdres kommunale revisjon, Sykehuset Innlandet, Overformynderiet osv og rundt konkrete saker
- Vikarpool i Hedalen
- Vedtak (praktisk bistand, hjemmehjelp, støttekontakt/avlaster, medisinsk hjelp). Følge riktig saksgang ved motta søknad, innhente fakta og fatte vedtak.

Ansvar 45	Helse- og familie
------------------	--------------------------

Generelt om tjenesten

Helse- og familie har fokus på å yte gode tjenester med fokus på forebyggende og tverrfaglige samarbeidet. Tjenestene vurderes som gode, det er få klager på tilbudet.

Resultatvurdering

Legetjenesten

Tjenesten gir nødvendig helsehjelp til alle som bor og oppholder seg i kommunen.

Total ca 9500 konsultasjoner.

Innvandrertjenesten.

Tjenesten gir opplæring i norsk og samfunnskunnskap gjennom introduksjonsprogram for nyankomne innvandrere.

31 personer pr. des. bosatt innenfor tilskuddsperioden på 5 år – 11 av disse er barn.

4 personer planlagt tilbakeført til hjemlandet, dette ble ikke gjennomført.

2 nye flyktninger ble bosatt.

3 deltakere har fullført introduksjonsprogrammet.

1 person ble pensjonist.

10 deltakere i introduksjonsprogrammet pr. des.

20 % av de nyankomne innvanderne gikk i 2011 over i arbeid/ utdanning.

Det er fremdeles en utfordring å få alle integrert, men på grunn av barna er det lettere å få til en viss integrering - spesielt for de som har barn i skolepliktig alder.

Transport til barnehagen har blitt en utfordring etter at denne ble flyttet til Reinli.

Flere av deltakerne jobber mot det høyeste nivået på norskprøvene for å ta videre yrkesrettet utdanning.

Helsesøstertjenesten

Ca 950 personer i målgruppen.

	2011	2010	2009	2008
Antall fødselsmeldinger	37	16	34	36
Antall kontakt hos helsest for ungdom	65	65	60	55

Redusert midlertidig med inntil 60 % stilling. Dette har ført til reduksjon av tilbud som bl a barselgruppe til nybakte foreldre og mindre tilgjengelig for brukerkontakt.

Barne- og ungdomskontakten har ansvaret for ressursteamene i barnehagene og skolene. Jordmortjenesten har blitt sentralisert til Fødestogo på Fagernes.

Helsestasjon for barn 0 – 5 år: Individuelle konsultasjoner, gruppekonsultasjoner i samarbeid med fysioterapitjenesten, vaksinasjon

Skolehelsetjenesten: Grupper i ulike klassetrinn med ulike tema, individuelle samtaler med elever, vaksinasjoner.

Medlem i 5 nettverksmøter

Medlem i 28 ansvarsgrupper.

Interkommunal barneverntjeneste

Sør-Aurdal hadde 34 barn med ulike tiltak første halvår og 31 barn med ulike tiltak siste halvår.

Totalt ble det mottatt 24 bekymringsmeldinger for barn i Sør-Aurdal.

Intensjonen med bedret kvalitet og minske sårbarhet, er oppnådd ved etableringen av interkommunalt tjeneste.

Fysioterapitjenesten

	2011	2010	2009	2008
Antall brukere poliklinisk behandling	447	459	418	436
Antall Opplandsresept	36	32		

Redusert midlertidig med 20 % stilling.

Tjenesten driver frisklivscentralen, har ansvaret for kommunalt folkehelsearbeid og poliklinisk behandling. I tillegg har tjenesten ansvaret for hjelpemidler, deltar i fordeling av omsorgsboliger og koordinering av all kommunal rehabilitering. Tjenesten deltar i ressursteam i barnehagene, tverrfaglig team for voksne og interkommunal barnefysioterapigruppe.

Medlem i 9 ansvarsgrupper – koordinator for 3 av disse.

Etablert nøkkelkort til treningssal – ca 45 personer med treningskort des. 2011

Resultat av brukerundersøkelse – svarprosent: 46

	Sør Aurdal Gjennomsnitt	Norge gjennomsnitt (10 kommuner)	Høyest kommune	Lavest kommune
Resultat for bruker	4,5	4,4	5,9	3,9
Brukermedvirkning	5,4	5,0	5,9	4,5
Respektfull behandling	5,8	5,7	5,9	5,4
Pålitelighet	5,7	5,4	5,9	4,8
Tilgjengelighet	5,4	5,0	5,9	4,0
Informasjon	4,7	4,3	5,5	3,1
Fysisk miljø	5,1	4,8	5,3	3,6
Personalets kompetanse	5,6	5,4	5,8	4,2
Samordning	5,3	5,1	6,0	5,0
Helhetsvurdering	5,4	5,1	5,5	3,4
Snitt totalt:	5,2	4,9	5,8	4,1

Fekjærtunet

5 beboere har flyttet ut etter å ha bodd i overgangsboligene i ½ - 2 år. Kommunen har gitt boveiledning og støttekontakttimer. Målene om å hindre reinnleggelse ble nådd og de fleste flyttet tilbake til hjemkommunen. 5 nye beboere flyttet inn i Fekjærtunet høsten 2011. Fekjærtunet er avsluttet som prosjekt 31.12.11 og er etter dette i ordinær drift..

Nøkkeltall

	Sør- Aurdal	Gj.snitt kommunegr 04	Gj.snitt Oppland	Gj.snitt landet utenom Oslo
Legeårsverk pr 10 000 innbyggere	6,3	12,0	10,6	9,6
Fysioterapiårsverk pr 10 000 innbyggere	13,0	8,4	8,7	8,4
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, kommunehelsetjenesten	2 318	3 473	2 179	1 963
Andel barn med barneverntiltak ift innb 0-17 år (%)	6,9	5,7	5,2	4,7

Regnskapstall 2011

(1.000 kr.)	REGNSKAP 2011			BUDSJETT 2011 REVIDERT	
Ansvar	Utgifter	Inntekter	Resultat	Netto	Avvik R11/B11
160	3998	-1717	2281	1998	283
400	1658	-73	1585	1861	-276
401	2502	0	2502	2501	1
402	2033	-846	1187	1485	-298
415	7925	-2263	5662	5536	126

Mer forbruk:

Innvandrertjenesten (ansvar 160) budsjettert med for høyt tilskudd til norsk opplæring.
Helse og Familie (ansvar 415) høyere utgifter enn beregnet – dekket drift Nes legesenter for 2009 og etablering av Norsk Helsennett.

Mindre forbruk:

Helsesøstertjenesten (ansvar 400) lavere lønnsutgifter pga ubesatte stillinger.
Fysioterapitjenesten (ansvar 402) lavere lønnsutgifter pga ubesatte stillinger og mer i inntekt fra treningskort og refusjoner.

Målsettinger / utfordringer 2012- 15Legetjenesten:

Yte nødvendig helsehjelp til alle i kommunen.
Oppussing av lokaler.

Innvandrertjenesten:

Bistå innvandrere til å bli selvhjulpne snarest mulig etter bosetting, sikre deltakelse i yrkes- og samfunnsliv, og bli økonomisk selvstendige.
Få innvandrere integrert i lokalsamfunnet.
Skaffe språk- og arbeidspraksisplasser for deltakerne i introduksjonsordningen.

Helsesøstertjenesten:

Fremme god psykisk og fysisk helse, fremme gode sosiale og miljømessige forhold.

Styrke det forebyggende og tverrfaglige arbeidet.

Barneverntjenesten:

Sikre barn/unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling.
Sørge for nødvendig hjelp, omsorg og trygge oppvekstvilkår.

Fysioterapitjenesten:

Gi god behandling- og rehabiliteringstilbud.
Dreie fokuset til mer forebygging og utvikle strategier for framtidige folkehelseutfordringer.

Fekjærtunet:

Høyne beboernes livskvalitet, hindre reinnleggelse på institusjon. Etablere gode samarbeidsavtaler med beboernes hjemkommuner.

Ansvar 500-507	DRIFT- OG VEDLIKEHOLD
-----------------------	------------------------------

Generelt om tjenesten

6 Vannverk med tilhørende ledningsnett
5 kommunale avløps renseanlegg med tilhørende ledningsnett og pumpestasjoner
Ca. 43 km kommunale veier
Ca 28 kommunale bygg (inkludert kommunale boliger), til sammen ett areal på ca 29 700 m²
Renhold ved de kommunale byggene
27 ansatte og ca 18 årsverk.
Drift og vedlikehold har ansvaret for alle kommunale bygg og anlegg, renhold og vedlikehold, med tilhørende personell.

Resultatvurdering

Dette året er det satt i gang såkalt Energisparekontrakt i samarbeid med Nord-Aurdal og Vestre Slidre. Dette er ett veldig spennende prosjekt hvor valgt leverandør garanterer å spare tilsvarende det kommunen investerer i ENØK tiltak. Det betyr at det vil bli igangsatt betydelige ENØK tiltak på de større kommunale byggene i 2012/13.

Dagens renseanlegg på Bagn har ett stort behov for fornying. I 2011 ble det bevilget penger til fornying og forarbeidet er igangsatt. Sannsynlig oppstart av selve rehabiliteringen/fornyingen vil være våren 2013.

Det er levert rent vann til alle abonnenter og vi har ikke hatt stans i vannforsyningen. Det er fremdeles en jobb å gjøre for at sikkerheten i vannforsyningen skal bli enda bedre.

Kommunale veger er det utført kun det aller nødvendigeste vedlikehold med grøf팅, grusing og skifting av stikkrenner.

Flom: Gamle Vestbygdvegen og Kambabygdvegen ble tatt av flom i 2011. Dette ga betydelige økonomiske utgifter.

Diverse småjobber:

Reinli barnehage – diverse arbeid med bl.a. nytt soveskur og drenering .

Begnadalen Skole; klargjøring av tomt for musikkbingen .

Skoglund dagsenter: skiftet kjøkken og gjort om 2 rom.

Hedalsheimen: omgjort en leilighet.

Sykefraværet var lavere i 2011 enn i 2010, 2,7 mot 8,2 i 2010 snitt pr tjeneste.

Nøkkeltall for 2011:

Faktatabell (KOSTRA)	Sør-Aurdal			Kommune- gruppe	Oppland	Landet u/Oslo
	2009	2010	2011			
Gang- og sykkelvei i km som er et kommunalt ansvar pr. 10 000 innb.	19	19	19	9	17	13
Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal avløpstjeneste	25,7	26,3	26,4	33,8	66,8	81,7
Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal vannforsyning Enhet : Prosent	24,4	24,6	24,7	32,9 *	65,1 *	89,1 *
Andel av de kommunale vannverkene som har sikkerhets- og beredskapsplan. Enhet : Prosent	66,7	66,7	66,7	90,0	81,2	85,2
Energikostnader for kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter, konsern	154	207	144	115	87	123
Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter, konsern	59	25	30	43	34	70
Samlet areal på formålsbyggene kommunen eier i kvadratmeter per innbygger	6,7	6,6	9,0	8,9	7,7	4,4

Regnskapstall 2011

Ansvar	REGNSKAP 2011			BUDSJETT 2011 REVIDERT	
	Utgifter	Inntekter	Resultat	Netto	Avvik R10/B10
500	548 482	54 751	493 731	545 000	-51 269
501	12 420 872	5 001 043	7 419 829	8 674 000	-1 254 171
502	4 033 125	1 771 007	2 262 118	2 496 000	-233 882
503	4 819 110	7 270 460	-2 451 350	-2 295 000	-156 350
504 Veier	2 721 112	418 606	2 302 506	2 304 000	-1 494
505 Feier	629 376	613 728	15 648	1 000	14 648
506 Drikkevann	2 065 968	2 057 396	8 572	-329 000	337 572
507 Avløp / Septik	5 142 385	5 319 166	-176 782	-183 000	6 218
Sum Drift/vedlikehold	32 339 552	22 465 278	9 874 273	11 213 000	-1 338 727

Regnskap 2011 gir ett over skudd for drift og vedlikehold på ca. 1.3 mill. I første kvartal i 2011 ble det etterbevilget 980 000 pga at regnskap 2010 viste høye strømutfgifter. Regnskap 2011 ligger ca. 1.3 mill under budsjett 2011 mht strømutfgifter. Det betyr at vi likevel ikke hadde bruk for den mill vi fikk etterbevilget i strøm i 2011. Det meste av årsaken til lavere utfgifter til strøm i 2011 er mildere vær i 2011 enn 2010, samt lavere strømpriser.

Videre er det i regnskapet gått noe mer til vedlikeholdsutfgifter enn budsjett, noe mindre til avfallshåndtering, samt mer leieinntekter enn budsjettet. Samtidig er inntektene på vann og avløpsgebyr noe lavere enn budsjett. Når en ikke tar hensyn til strøm, inkludert etterbevilgningen, får vi totalt sett ett overskudd på vel 300 000.

Målsettinger / utfordringer 2012- 15

Mål:

Oppnå planmessig vedlikehold av kommunale bygg og anlegg, blant annet ved å utarbeide vedlikeholdsplan for de ulike bygg.

Følge lover og forskrifter mht nye krav om å holde bygg og anlegg i riktig stand for både menneskers sikkerhet og velvære.

Levere vann og rense avløp i henhold til kommuneplanens samfunnsdel, dvs med sikkerhet og kvalitet.

Utarbeide beredskapsplaner for å oppnå økt sikkerhet for avløpshåndteringen

Arbeide for å øke trivsel og velvære blant de ansatte ved drift- og vedlikehold, både driftspersonell og renholdere.

Utfordring:

En stram økonomi kombinert med kommunale anlegg som er i ferd med å forfalle og trenger både oppgradering og vedlikehold. Verdien på både bygg, veier og anlegg reduseres betydelig dersom det ikke foretas større grep.

Vi har en forholdsvis voksen utestab med mye erfaring og jevn alder. I løpet av få år vil vi få en betydelig utskifting av mannskapet og dette kan by på utfordringer i forbindelse med mye erfaring som forsvinner på samme tid.

ÅRSRAPPORT 2011 FOR NAV VALDRES

Helhetsvurdering

Arbeids- og velferdsetaten skal motvirke at brukere har lengre stønadsløp enn nødvendig og bidra til at de raskest mulig kommer i arbeid/aktivitet. Det skal gjøres ved å gi målrettet bistand til prioriterte grupper og foreta jevnlig oppfølging av den enkelte.

Ser vi året under ett er antallet som mottar økonomisk sosialhjelp noe redusert sammenlignet med året før. Reduksjonen er på 6,5%. Samtlige enheter i NAV Valdres så en nedgang i antallet brukere med sosialhjelp som hovedinntekt andre halvår i 2011.

NAV Valdres har god måloppnåelse bant våre yngste brukere. 100% av ungdommene under 20 år og 91% av unge voksne mellom 21-24 år som er ordinære arbeidssøkere har fått oppfølging av NAV Valdres. Vi kan derimot ikke se endringer i antallet unge som trenger økonomisk sosialhjelp om vi ser året under ett.

I Valdres har 24 brukere fått oppfølging i kvalifiseringsprogrammet. NAV Valdres har gjennom året gjort erfaringer med både rekruttering til tiltaket og oppfølging for tiltakene sammen med Valdres Kompetansevekst. Vi ønsker i 2012 å arbeide videre med å kvalitetsutvikle dette tiltaket.

Etaten skal ha et konstruktivt samarbeid med bedriftene for å inkludere flere i arbeid og for at rekruttering av arbeidskraft skal bli enklest mulig for bedriftene. Alle stillingene som er meldt til NAV Valdres har blitt tilvist. I Valdres har den prosentvise ledigheten med sine svingninger gjennom året vært sammenlignbar med tidligere år. Vårt distrikt har en arbeidsledighet som er lavere enn snittet for Oppland og for landet.

I møte med brukerne skal NAV opptre enhetlig og koordinert, og sette brukernes behov i sentrum. Det handler blant annet om service, respekt, informasjon, tilgjengelighet, kompetanse og et godt tilpasset tjenestetilbud. Høsten 2011 startet tre medarbeidere på videreutdanning i veiledning og nettverksledelse/relasjonskompetanse.

Det skal legges til rette for at bruk av etatens selvbetjeningsløsninger blir brukernes førstevalg, samt at brukerne skal få raskere svar på sine telefonhenvendelser. Det har vært en prosess både for enkelte brukere og medarbeidere i NAV å akseptere at tjenester som tidligere skulle utføres lokalt og med veiledning, nå er flyttet til selvbetjening og andre enheter i NAV. NAV Valdres vil jobbe videre med vår kompetanse for på beste måte å kunne veilede brukerne til selvbetjeningsløsningene.

Sentrale hendelser og aktiviteter

2011 har vært preget av endringsprosesser. På nyåret 2011 ble det nedsatt en arbeidsgruppe som på bakgrunn av evalueringen foretatt høsten 2010 skulle foreslå ny organisering av NAV Valdres. Partnerskapet vedtok plan for ny organisering mai 2011 og i løpet av perioden mai til november 2011 ble saken behandlet i kommunestyrene i Valdres. Den nye organiseringen går i hovedsak ut på å se på NAV Valdres som en enhet med seks kontor, og for å kunne fatte vedtak på tvers av kommunegrensene ble vertskommuneorganisering etter § 28 vedtatt. Virksomhetsoverdragelse og samarbeidsavtalen ble underskrevet i desember.

NAV Valdres har i løpet av 2011 også endret lederstruktur. Ny leder ble tilsatt i august og som følge av den nye organiseringen ble to avdelingsledere tilsatt desember 2011. Avdelingene går på tvers av kommunegrensene og er delt inn etter mottak av bruker og oppfølging av bruker.

I mai ble det opprettet et eget Økonomiteam med 2,5 stillinger for Valdres. Husbank, økonomisk rådgivning og forvaltning er blant oppgavene teamet håndterer. Tilbakemeldingene til teamet fra NAV kontorene i Valdres vært gode. Vi har en hypotese om at dette grepet har bidratt til den positive trenden høsten 2011.

Sosialtjenesten i NAV hadde et analytisk fokus i 2011. Med ekstern bistand ble det foretatt en analyse av tjenesten som forelå i juni 2011. Denne pekte på flere områder der det var potensiale for endringsprosesser i metode og felles forståelse på tvers av kommunegrensene. September 2011 hadde Øystre Slidre sin sosialtjeneste tilsyn fra helsetilsynet.. Dette tilsynet avdekket i tråd med rapporten fra juni at kommunen måtte arbeide systematisk med risikoanalyse og de øvrige internkontrollrutinene. Arbeidet med å lukke avvikene ble igangsatt høsten 2011.

Prosjektet «Mestringsveier til arbeid» med NAV Valdres Sør-Aurdal i sentrum sammen med, Valdres kompetansevekst og Fekjær ble avsluttet i desember 2011. Stikkordene for prosjektet er unge mennesker med problemer knyttet til rus og psykiatri i overgang mot arbeid. Prosjektet synliggjorde betydningen av å arbeide samtidig med arbeidsmestring og behandling, og førte til økt kompetanse og felles forståelse mellom fagmiljøene. Evalueringsrapporten (Sinteff) fra prosjektet vil foreligge i februar 2012.

Ungdomsprosjektet hadde et viktig år der delrapport ble lagt fram for styringsgruppa september

2011. Mange nye tiltak ble vedtatt. Tiltakene har mål om å bedre samhandling og komme tettere og raskere ut mot ungdom som står i fare for å falle ut av skolen. Prosjektet avsluttes sommeren 2012 og nye tiltak som er utprøvd i prosjektet vil da gå over i fast drift.

Karrieresenteret ble opprettet i 2011. NAV Valdres bidrar med en 20% karriereveiledningsressurs inn i karrieresenteret som har tilholdssted ved Valdres Videregående skole. Dette er et tilbud til alle som ønsker veiledning for å belyse sine muligheter til karriereutvikling.

NAV Valdres har også i 2011 hatt en medarbeider som har bidratt med oppfølging til Fengselet i Vestre Slidre kommune.

Resultat og avvik

I dette avsnittet viser vi noen tabeller over registreringer av sosialhjelp i Valdres. Sosialtjenesten skal bidra til sosial og økonomisk trygghet, herunder at den enkelte får mulighet til å bo og leve selvsteng, og fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet.

Sosialhjelpbrukere 1/1 -31/12 2011 (I parentes tallene fra 2010)

Kontor	Antall brukere	Bare sosial hjelp	Sykepenger	AAP	Dagpenger	Alderspensjon	Uførepensjon	Overgangs- stønad enslige forsørger	KVP	Lønnsinntekt	Intro- stønad	Annet
Sør-Aurdal	104 (105)	11 (13)	3 (10)	37 (27)	7 (8)	2 (2)	15 (13)	3 (2)	7 (8)	12 (14)	7 (8)	(1)
Etnedal	54 (54)	9 (10)	2 (1)	13 (14)	1 (1)	5 (1)	5 (9)		3 (4)	8 (3)	7 (9)	1 (2)
Nord-Aurdal	240 (252)	18 (25)	3 (11)	92 (66)	12 (9)	3 (8)	32 (41)	4 (3)	14 (13)	41 (24)	6 (8)	15 (44)
Øystre Slidre	87 (107)	9 (19)	(18)	(5)	(2)	(4)	(28)	(3)	3 (4)	(17)	(4)	(3)
Vestre Slidre	72 (81)	5 (9)	5 (9)	15 (20)	1 (6)	1 (3)	15 (3)	5 (3)	7 (6)	3 (5)	3 (0)	12 (7)
Vang	39 (38)	3 (7)	1 (0)	9 (6)	0 (4)	1 (0)	6 (5)	0 (1)	4 (5)	10 (4)	2 (3)	3 (3)
Sum	596 (637)	55 (83)										

Som tabellen viser er det ikke store endringer for de fleste kommunene fra 2010, med unntak av Øystre Slidre, Vestre Slidre og Nord-Aurdal som har fått færre brukere totalt sett i 2011. Totalt sett er nedgangen i antallet brukere totalt for Valdres på ca 6,5%

Vi ser også en nedgang i tallet på brukere som har mottatt sosialhjelp og som ikke har andre inntekter, fra 83 i 2010 til 55 i 2011.

Tabellen under viser en oversikt over utbetalingene knyttet til sosialhjelp i Valdres. Foruten å vise den faktiske kostnaden i de ulike komponentene forteller tabellen oss at det er relativt store forskjeller på hver enkelt kostnadskomponent. Vi kan også se at totalsummen fordelt per innbygger er mer sammenlignbar.

Både Vestre-Slidle kommune og Nord-Aurdal kommune har utfordringer knyttet til bolig, dette er trolig en viktig årsak til relativt høye boutgifter. Midlertidige løsninger har i snitt en høyere kostnad enn langsiktige boligløsninger. Begge kommunene er nå i gang med vurderinger knyttet til boligsosialt arbeid, og NAV Valdres er med på prosessen.

	ETNEDAL	SØR-AURDAL	NORD-AURDAL	ØYSTRE SL.	VESTRE SL.	VANG	sum
LIVSOPPHOLD	317 991	783 396	1 487 655	1 635 659	867 472	425 192	5 517 366
BOUTGIFTER	170 536	242 011	1 377 642	191 057	470 401	161 957	2 613 605
STRØM	227 614	267 696	748 838	322 599	254 552	222 816	2 044 115
NØDHJELP	35 549	63 703	403 929	109 385	72 331	10 035	694 932
ANDRE YTELSE	199 812	354 205	1 372 749	306 342	478 520	210 581	2 922 210
LÅN	57 256	36 500	224 200	106 500	46 072	44 684	515 212
KVP	199 776	507 838	1 354 684	104 954	595 312	513 522	3 276 086
	1 208 535	2 255 348	6 969 698	2 776 497	2 784 661	1 588 787	17 583 527

Tabell: Økonomisk resultat. Avvik mellom regnskap og revidert budsjett Tall i 1000 kr.

SUM ansvar NAV	Budsjett	Regnskap	Avvik	Forbruk
Nord-Aurdal	9330	9429	98	101%
Vestre-Slidle	3687	3769	81	102%
Etnedal	1570	1695	125	108%
Øystre Slidle	3926	2717	-1209	69%
Vang	2345	2297	48	102%
Sør-Aurdal	3542	3033	-509	86%

KOSTRA 2011

Sosialtjenesten - nivå 2								
Valdres	0545 Vang	0544 Øystr e Slidre	0543 Vestre Slidre	0541 Etnedal	0540 Sør-Aurdal	0542 Nord-Aurdal	Oppland	Lande t
	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011
Prioritering								
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger	938	1297	1526	1124	1113	1678	1331	1792
Dekningsgrader								
Sosialhjelpsmottakere	37	95	65	51	102	234	5030	125479
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere	2,3	3	2,9	3,6	3,2	3,6	2,7	2,5
Årsverk i sosialtjenesten pr. 1000 innbygger	0,62	0,63	0,9	0,6	0,89	0,61	0,83	1,13
Årsverk i sosialtjenesten pr. 1000 innbygger etter ny organisering i 2012						0,77		
Produktivitet								
Brutto driftsutgifter pr. sosialhjelpsmottaker, i kroner	52865	49558	60646	34039	42882	53624	62786	83752

Sosialtjenesten - nivå 2								
Valdres	0545 Vang	0544 Øystre Slidre	0543 Vestre Slidre	0541 Etnedal	0540 Sør- Aurdal	0542 Nord- Aurdal	Oppland	Lande t
Utdypende tjenesteindikatorer								
Samlet stønadssum (bidrag + lån)	1065370	2648299	2133579	994286	1733085	5584641		
Gjennomsnittlig utbetaling pr. stønadsmåned	7720	7316	7758	7258	4801	6664		
Gjennomsnittlig stønadslengde	3,7	3,8	4,2	2,6	3,5	3,5		
Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 18-24 år	3,8	3,7	2,7	3	3	3,1		
Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 25-66 år	3,8	3,9	4,5	2,6	3,7	3,7		
Andel sos.hjelpsmottakere m stønad i 6 mnd eller mer	27	24	28	12	23	24	26	34
Andel mottakere med sos.hjelp som hovedinntektskilde	18,9	23,2	29,2	41,2	31,4	26,9	39,4	44,4

Tabellen viser alle Valdreskommunene sammenlignet med snittet av Oppland og alle landets kommuner. Det er innledningsvis viktig å understreke at ingen av kommunene i Valdres tilhører samme kommunegruppe. Vi skal med andre ord være varsomme med å sammenligne tallene på tvers av kommunene. Likevel er det enkelte «funn» i dette tallmaterialet som det er verd å bemerke.

Det er store variasjoner i gjennomsnittlig utbetaling hver stønadsmåned fra 4801 som er lavest til 7758.

Når det gjelder bemanning er det i KOSTRA oppsettet bare den kommunale andelen av stillinger i NAV kontoret man sammenligner. Vi kan merke oss at vi med vår nye organisering har en bemanning på 0,77 årsverk i sosialtjenesten per 1000 innbygger, snittet for Oppland var i 2011 på 0,83 og snittet for landet var på 1,13.

For Valdres med unntak av Vang har vi en høyere andel sosialhjelpsmottakere enn snittet for Oppland og landet. Samtidig har vi (med unntak av Etnedal) en lavere andel av mottakere som har sosialhjelp som hovedinntektskilde.

Når vi ser på mottakere av sosialhjelp i mer enn 6 stønadsmåneder ligger fire av seks kommuner under snittet. Dette er en parameter det kan være av interesse å se nærmere på utviklingen og kunne sammenligne med egen kostragruppe:

G. Sosialtjenesten - nivå 2				
Utvikling				Kostra gruppe
	2009	2010	2011	2011
Utdypende tjenesteindikatorer				
Andel sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer Nord-Aurdal	27	24	24	29
Andel sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer Øystre Slidre	25	27	24	22
Andel sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer Vestre Slidre	28	25	28	25
Andel sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer Sør-Aurdal	21	21	23	25
Andel sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer Vang	..	13	27	18
Andel sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer Etnedal	12	13	12	18

Når man leser disse tallene er det viktig å huske at totalantallet (særlig i Vang og Etnedal der antallet er under ti) er så lavt at en bruker gir relativt store utslag.

Kommunale årsverk:

Vang 1,0 , Etnedal 0,8, Nord-Aurdal 4,5, Øystre Slidre 1,5 , Vestre Slidre 2,0 , Sør-Aurdal 2,0.
Kommunene er også med å finansiere 50% av leder sine lønnskostnader og 50% av rådgiver sine kostnader.

Nav Valdres har i 2011 hatt til sammen (statlige og kommunale) 36 medarbeidere.

KOMMUNENS FINANSFORVALTNING

GENERELT/MÅLSETTING

Nytt reglement for finansforvaltning i Sør-Aurdal kommune ble vedtatt i kommunestyret den 16.12.10. Pkt. 6.4 og 7.7 i reglementet omhandler rapporteringsrutiner. Det er presisert at årsberetningen skal inneholde en redegjørelse for hvordan kommunens finansportefølje har blitt forvaltet i det aktuelle regnskapsår.

I samsvar med bestemmelsene i forskriften om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning skal reglementet omfatte forvaltningen av kommunens finansielle aktiva (plasseringer) og passiva (rentebærende gjeld). Rådmannen er gitt fullmakt til å utøve finansforvaltningen for kommunen i tråd med reglementet.

Finansforvaltningen har som overordnet formål at den skal sikre en rimelig avkastning samt stabile og lave netto finansieringskostnader for kommunens aktiviteter innenfor definerte risikorammer.

Vårt reglement for finansforvaltning bygger på ny forskrift om finansforvaltning gjeldende fra og med 1.7.2010.

FINANSPORTEFØLJENS SAMMENSETNING

LÅNEPORTEFØLJEN

Kommunens langsiktig gjeld er ved årsskiftet fordelt slik:

Långiver	Restgjeld	Antall lån	Fordeling
Kommunekreditt	14 596 648	2	10,1 %
Kommunalbanken	24 450 760	1	16,9 %
Husbanken, særvilkår	5 711 509	5	4,0 %
Husbanken, investeringslån	8 646 694	1	6,0 %
Husbanken, videreutlån	1 610 070	5	1,1 %
Nordea Bank Norge ASA	12 383 300	1	8,6 %
Sertifikatlån, tilrettelegger Kommunalbanken	76 975 736	1	53,3 %
SUM langsiktig gjeld	144 374 717	16	100 %

Lånevilkår

Fastrente	Flytende rente
Restgjeld fastrentelån: Kr 114 985 244 Vektet rentesats fastrentelån: 4,76% Andel fastrentelån: 79,6 %	Restgjeld lån flytende rente: Kr 29 389 473 Vektet rentesats flytende: 3,11% Andel lån flytende rente: 20,4 %

Kommunens langsiktige gjeld er nå ca 144,4 mill kr. Kommunens låneportefølje er fordelt på flytende rentevilkår, fastrenteavtaler og rentebytteavtaler. Ved årsskiftet var 79,6 % av langsiktig gjeld på fastrente, og 20,4 % av langsiktig gjeld på flytende rente. Andelen flytende rente har ved årsskiftet økt noe (5%) i forhold til 2010. Andel på flytende rente er imidlertid fortsatt ikke oppe på 1/3 av langsiktig gjeld, slik som vårt finansreglement foreskriver. Vi mener dette likevel har vært en

fornuftig strategi. Dette begrunnes med at det har vært ett urolig finansmarked og vi har prioritert forutsigbarhet og trygghet. Vi har også muligheten ved nytt låneopptak for 2012 (ca 20 mill kr) til å kunne regulere andelen mellom fastrente og flytende rente av den langsiktige gjelden i porteføljen, slik at fordelingen kommer innenfor de rammene som kommunens finansreglement foreskriver.

Sør-Aurdal kommune vil foreta årets låneopptak i forbindelse med rullering av vårt sertifikatlån i mai. Dette for å utnytte en p.t. fordelaktig renteavtale på våre innskudd, fremforhandlet ved anbud på hovedbankforbindelse. Dette for å oppnå en positiv rentegevinst.

Styringsrenten til Norges Bank var på 2,00 % ved starten av året. Fra mai til oktober var den på 2,25 %, mens den i oktober ble satt ned til 1,75 %. Dette var også styringsrenten pr 31.12.11. Dersom det blir en økning i rentenivået framover vil det bety at en større andel av driftsinntektene vil gå til å betjene lån, for den del av porteføljen som har flytende rente.

Sertifikatlånet rulleres over 6 mnd. Ved rullering av sertifikatlånet i oktober/november ble lånet flyttet over fra Nordea til Kommunalbanken. Dette etter innhenting av pristilbud i forkant av rulleringen.

Både ut fra den økonomiske situasjonen i kommunen og utviklingen i finansmarkedet må det fortløpende vurderes hvilke renteaftaler som er mest gunstig for kommunen. Sør-Aurdal kommune innhenter tilbud fra minimum to konkurrerende långivere ved nytt låneopptak og ved rullering av sertifikatlån. I perioder med stigende renter er det fordelaktig med fastrenteavtaler, mens det er en fordel med flytende renter når markedsrentene er lave. Det vil alltid være en balansegang mellom det å sikre seg forutsigbare rentekostnader og det å dra nytte av lave markedsrenter.

PLASSERINGSFORTEFØLJEN

Kasse	3 035		
DnB	1 380 407	NIBOR 1.mnd - 0,15 %	2,57 %
DnB	1 757 771	NIBOR 1.mnd - 0,15 %	2,57 %
DnB	779 862	NIBOR 1.mnd - 0,15 %	2,57 %
NORDEA BANK NORGE ASA	45 487 065	NIBOR 1.mnd - 0,15 %	2,57 %
Vital Forsikring	11 187 250	p.t. vilkår	4,5 %
Videreutlån Husbanken	1 860 601	flytende rente	2,8 %
Næringslån	210 000	NIBOR 1.mnd + 0,15 %	2,87 %
Sum plasseringer	62 665 991	Gj.snitt vektet:	2,93 %

Ordinære innskudd i bank (driftskonti) utgjør pr 31.12.11 ca 49,4 mill. kr, eller 79 % av totale plasseringer. Det var en betydelig nedgang i kommunens likviditet i 2008. Vi hadde noe bedring av likviditeten i 2009 og 2010. I 2011 har likviditeten blitt ytterligere bedret. Likviditetssituasjonen er imidlertid fortsatt bekymringsfull, og må fortsatt vies oppmerksomhet framover.

Plasseringene som er gjort utenom ordinære bankinnskudd utgjør ca 13,3 mill. kr. Den siste BMA-plasseringen vår (DnB NOR Best Av) ble innløst i januar 2011. Alle våre plasseringer utenom bankinnskudd har liten risiko. Vi har nå, etter innløsningen i januar 2011, kun plasseringer i DnB Liv (tidligere Vital) og der er hovedstolen sikret. Vi er også garantert en minsteavkastning.

Det er ikke tatt opp lån eller gjort plasseringer som ikke framkommer av regnskapet og årsmeldingen.

Opplysninger om de ulike produktenes forventede avkastning og risiko:

Bankinnskudd m/aksjeavkastning. BMA Best av	Sammensatt produkt der den beste av tre strategier bestemmer avkastningen	100 % hovedstolsgaranti, men ingen avkastningsgaranti. Ingen valutarisiko.	5 år (2006 - 2011)
Vital Garanti kapital - Avtalenr 30254683000	5 - 6 % p.a. Garantert 3 %.	Lav risiko.	Ingen bindingstid
Vital Garanti kapital - Avtalenr 30358547000	5 - 6 % p.a. Garantert 2,75%.	Lav risiko.	Ingen bindingstid
Vital Garanti kapital - Avtalenr 30543596000	5 - 6 % p.a. Garantert 1,90%.	Lav risiko.	Ingen bindingstid

BBankinnskudd med aksjeavkastning, BMA

Best Av: Plasseringen hadde en god utvikling i 2006. Det ble noe nedgang i 2007 og 2008, men utviklingen i 2009 og 2010 har vært positiv. Etter innløsning i januar 2011 fikk vi en beskjeden avkastning på 3,58 % over 5 år, med en årlig avkastning på 0,71 %. Det er foreløpig ikke foretatt noen ny alternativ plassering på de 1,5 mill kr som ble innløst fra BMA i januar 2011, og de er p.t. plassert blant våre ordinære bankinnskudd.

Vital Garanti Kapital:

Plassering i livsforsikringer. Den første plasseringen ble gjort i 2006, mens det ble gjort en ny plassering her i 2007. Denne ble delvis finansiert ved at kommunen gikk ut av Avanse Sikring. Avkastningen her er garantert å bli 3 %, i 2007 var avkastningen på 10,6 % og i 2008 var det en avkastning på 3,72 % når det er korrigert for forvaltningskostnader. I 2009 ble det en avkastning på 3,84 % på den eldste avtalen og 3,68 % for avtalen tegnet i 2007. For 2010 fikk vi en nettoavkastning (korrigert for forvaltningskostnader) på de to første avtalene på 4,6 %. Det ble i juli 2010 kjøpt en ny Vital Garanti Kapital pålydende kr 3.000.000,-. Denne ble hovedsakelig finansiert via innløsning av DnB NOR Asiavekst og DnB NOR Alternativ Energi II. For den siste avtalen ble nettoavkastningen på 5,0 %. Avkastning for 2010 er oppjustert etter at årsmøtet i Vital hadde besluttet årets endelige tildeling av selskapets kursreserver og andel av kursreserve pr 1.1.2011. Dette ble gjort i mai 2011.

Avkastningen for 2011 ble ikke slik man kunne håpe på etter første halvdel av året. Det ble en veldig vanskelig høst med turbulent aksjemarked og usikkerhet rundt rentesituasjonen. Mange av landene i Europa sliter med stor statsgjeld og dette har tynget finansverden.

P.t ligger det an til at avkastningen på våre avtaler i DNB Liv (som det nå heter – tidligere Vital) blir lik den garanterte renten (se nedenfor), og at det blir dette som tillegges avtalene. Endelige tall kommer først i mai 2012.

Det er forskjellig grunnlagsrente på våre tre avtaler i Vital. De er på henholdsvis 3,00 % på den eldste avtalen, 2,75 % på avtalen inngått i 2007 og 1,90 % på avtalen inngått i 2010. Det er også forskjellig forvaltningskostnad på de tre avtalene. Dette har sammenheng med hvor offensiv porteføljeforvaltningen er i de forskjellige avtalene. Forvaltningskostnad og avkastning vil derfor variere i de tre avtalene.

For regnskapsåret 2011 vil stipulert flytteverdi pr 1.1.2012 være verdifastsettelse for våre Vital-produkter (samme prinsipp som i regnskapsåret 2010). Vi har i årene før regnskapsåret 2010 benyttet ligningsverdi som verdifastsettelse.